

# ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΙΔΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ Δ.Ο.Ε.

Γραφεία: Ξενοφώντος 15α  
Αθήνα 118

Συντάσσεται από Έπιτροπή  
ἀποτελούμενη ἀπὸ μέλη τοῦ  
Διοικητικοῦ Συμβουλίου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

Ἀριθ. φύλλου 785  
Ἀθήνα 22 Δεκεμβρίου 1975

## Ἡ ἀνατολή τοῦ καινούργιου χρόνου

Εὐχόμαστε σ' ὅλους τοὺς συναδέλφους, ἡ ἔλευση τοῦ θεανθρώπου καὶ ἡ ἀνατολή τοῦ νέου χρόνου νὰ τοὺς φέρουν κάθε ἀτομικὴ καὶ οἰκογενειακὴ εὐτυχία.

Εὐχόμαστε, ὁ ἥλιος τῶν νέων ἐλπίδων, ποὺ ἀνατέλλει σὲ λίγο, νὰ βρῆ τὸν κλάδο ἐνωμένο καὶ ἀγαπημένο καὶ νὰ διαδίζη πρὸς τὶς ἱστορικές του κατακτήσεις.

Νὰ χαιρετήσῃ τὸ δάσκαλο ὀρθοῦ καὶ ὑπερήφανο, πάνω στὶς ἐπάλξεις τῆς λαϊκῆς μας παιδείας καὶ ἀγρυπνο φρουρὸ στοὺς προμαχῶνες τοῦ κλάδου.

Νὰ φωτίσῃ τοὺς ὀραματισμοὺς του καὶ νὰ θερμάνῃ τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὰ ὄνειρά του, γιὰ ἓνα ψιλότερο καὶ δυνατότερο ἐργάτη τῆς λαϊκῆς παιδείας, γιὰ μιὰ σωστότερη καὶ περισσότερη λαϊκὴ παιδεία καὶ γιὰ μιὰ ὠραιότερη, καλύτερη καὶ ἱκανότερη ἑλληνικὴ κοινωμία.

Νὰ χαλκεύσῃ τὴ μαχητικὴ του διάθεση, νὰ κραταιώσῃ τὶς δυνάμεις του, καὶ νὰ πυργώσῃ τὴν ἐπιμονή του, γιὰ τὴν τέτοιον τὸν θέλουν καὶ ὁ κλάδος καὶ ἡ παιδεία καὶ ὁ λαός.

Τὸν θέλουν νὰ αὐτοστρατεύεται ψυχικά, κάθε σχολικὸ χρόνο, κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ λαϊκοῦ Σχολείου καὶ ἀπὸ κεῖ νὰ ἐξορμᾷ, γιὰ ἓνα ὠραιότερο εἰρηνικὸ ἀγῶνα, ποὺ θὰ ἀποθλέπῃ στὴ δημιουργία τῆς αὐριανῆς Ἑλλάδος.

Νὰ περνάει μέσα ἀπὸ μύριες ἀντιξοότητες, ποὺ γεννοῦν οἱ συνθήκες τῆς ἐργασίας του, τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, ὁ τόπος τῆς ἐργασίας, οἱ συνθήκες διαθίωσης, ἠγεύση τῆς πικρίας, ἀπὸ τὴν ὑποτίμηση καὶ νὰ προχωρῇ, χωρὶς νὰ σταματᾷ, χωρὶς νὰ ἀπογοητεύεται.

Νὰ προχωρῇ καὶ νὰ φωτίσῃ τὰ σκότη τῆς ἀνθρώπινης ἀμάθειας, νὰ χαλκεύῃ ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη, νὰ σφυρηλατῇ ἑλληνοπρεπεῖς χαρακτῆρες, νὰ καλλιεργεῖ ἰδέες καὶ ἰδανικά καὶ ὁ ἰδρώτας του, σὰν θεία δρόσος, νὰ γονιμοποιεῖ.

Ἐθνικούς πόθους καὶ πανανθρώπινα ἰδεώδη. Τὸν θέλει καὶ ὁ κλάδος ὀρθοῦ, ὑπερήφανο, ἀνυποχώρητο, γενναῖο καὶ ἐνωμένο, γιὰ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ, με ὠραίους ἀγῶνες, σὸ κοινωνικό του ἀνέδασμα.

Νὰ τὸν περάσῃ μέσα ἀπὸ τοὺς δύσβατους δρόμους τῆς ὑποτίμησης καὶ νὰ τὸν φέρῃ σὸ κῶρο ποὺ τὸν θέλει ἡ ἔθνη καὶ κοινωνικὴ του ἀποστολή.

Καὶ σὸ κῶρο αὐτὸ θὰ φτάσῃ, ὅσοι ἀγῶνες κι' ἂν χρειαστοῦν, ὅσα ἐμπόδια κι' ἂν τοῦ παρεμβάλουν.

Ὁ φάρος χτιζεῖται στὶς κορφές, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ φωτίσῃ τὰ σκοτεινὰ πέλαγα. Κι' ὁ δάσκαλος, ποὺ εἶναι ὁ πιὸ ἀπαραίτητος ἔθνικός καὶ κοινωνικός φάρος, θὰ γίνῃ ψιλότερος καὶ φωτεινότερος, γιὰ νὰ φωτίσῃ καλύτερα καὶ μακρύτερα.

Ἴσως γι' αὐτὸ νὰ χρειαστοῦν ἀγῶνες πολλοὶ καὶ μεγάλοι. Ὁ δάσκαλος ὅμως καὶ δύναμη ἔχει, γιὰ νὰ ἀγωνιστῇ καὶ τὴν ἀπόφαση ἔχει πάρει, νὰ μὴ λείψῃ ἀπὸ κανένα προσκλητήριο τοῦ κλάδου.

Ὁ κλάδος δὲν ἀγωνίζεται σήμερα γιὰ τὴν κατάκτηση 5 ἢ 10 θέσεων πάνω ἢ κάτω. Με τὰ αἰτήματά του, θέλει νὰ ἀντισταθῇ καὶ ν' ἀντιδράσῃ σὸ πνεῦμα τῆς ὑποτίμησης τοῦ ἐργοῦ του καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῶν αἰτημάτων του, αὐτὸ τὸ νόημα θὰ ἔχῃ.

Θὰ ἔχῃ γίνῃ τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς τὴν ἀναγνώριση καὶ θὰ ἔχῃ ἀνοίξῃ ὁ δρόμος γιὰ τὴν ἀνοδική του πορεία.

Εἶναι περισσότερο ἰδεολογικός καὶ λιγότερο ὀλικός ὁ ἀγῶνας του.

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Κλάδου δὲν πρόκειται νὰ σταματήσουν ποτέ, διότι δὲν ἔχουν καθορισμένο τέρμα.

Ἡ διήμερη ἀπεργία τοῦ κλάδου, ἦταν ἓνα σταθερὸ βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ καὶ ἓνα προανάκρουσμα μιᾶς μεγάλης ἀπόφασης.

Ἐπειδὴ ὅμως με ἓνα βῆμα ποτέ δὲν γίνεται πορεία, οὔτε ἡ προανάκρουση δημιουργεῖ ἀρμονία. θὰ χρειαστοῦν κι' ἄλλα βῆματα κι' ἄλλοι παῖδνες.

Ἡ φιλοσοφία ἐνὸς κοινωνικοῦ ἀγῶνα στηρίζεται στὴ δύναμη, στὴ δράση καὶ στὴ δίψα γιὰ ἀνοδο.

Καὶ ἡ ἀνοδος αὐτὴ δὲν τερματίζει ποθενά, ἀλλὰ ἐκτείνεται σὸ ἀπειρο, μέσα σὸ ἀνθρώπινο κοινωνικό γίγνεσθαι. Με τὶς σκέψεις αὐτὲς ὑποδεχόμαστε τὸ νέο χρόνο ποὺ ἐρχεται καὶ ἀπευθύνουμε σὸν κλάδο, τὴν πατροπαράδοτη κοινωνική μας εὐχὴ «ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ».

**Εὐχόμαστε σὲ ὅλους  
τοὺς συναδέλφους,  
χαρούμενες γιορτὲς  
καὶ εὐτυχισμένο  
τὸν καινούργιο  
χρόνο**

# Κακοδαιμονία στην 'Ελληνική' Εκπαίδευση

'Αναδημοσιεύουμε άρθρο της Διοίκησης του Διδακτικού Συλλόγου Φθιώτιδος, από το μηνιαίο δημοσιογραφικό όργανο του συλλόγου «Διδακτική Φωνή».

'Η 'Επιτροπή Παιδείας στο Πόριμά της και, ειδικότερα, στο κεφάλαιο, που έχει τον τίτλο «'Εκπαίδευση και μετεκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού», υπογραμμίζει, ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει ποιοτική κάμψη στο διδακτικό προσωπικό των Σχολείων Μέσης και Δημοτικής 'Εκπαίδευσης, που οφείλεται κατά — μέγα μέρος — σε πολλούς εξωσχολικούς παράγοντες.

'Η διαπίστωση αυτή της 'Επιτροπής, που θρῖσκει σύμφωνους και ἑμᾶς, πρέπει να προβληματίσει τους αρμόδιους, για να μπορέσουν να βοηθήσουν την Πολιτεία να παραμυρίσει ἔγκαιρα τους παράγοντες, που δημιουργούν την κακοδαιμονία στην 'Ελληνική 'Εκπαίδευση. Στόν ἴδιο σκοπό ἀποβλέπει και τὸ "Ἄρθρο μας αὐτό, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ στὴ Δημοτικὴ 'Εκπαίδευση.

'Εμῆς οἱ δασκάλοι θρῖσκομε σὰ βασικὴ αἰτία τῆς κακοδαιμονίας καὶ τῆς μειώσεως τῆς ἀποδοτικότητος τοῦ ὅλου παιδευτικοῦ συστήματος τὴ μόνιμη καὶ, πολλές φορές, σκόπιμη 'Ἐκρηξη τῆς Πολιτείας νὰ δώσει λύση ἱκανοποιητικὴ σὲ ὅλα ἐκεῖνα, που συνθέτουν τὸ διδακτικὸ ἐπάγγελμα. Ὁ κάθε ἐργαζόμενος περιμένει ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα του νὰ τοῦ ἐξασφαλίζει τρία βασικὰ πράγματα: α) Τὴ θελίωση τῆς οικονομικῆς καταστάσεώς του, που θὰ τοῦ ἐπιτρέψει τὴν ἀνετη ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων, που τοῦ δημιουργεῖ τὸ κοινωνικοοικονομικὸ σύστημα, μέσα σὸ ὅποιο ζῆ καὶ κινεῖται. β) Τὴν ἐνίσχυση αἰσθημάτων ἀσφάλειας στὴν πορεία τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἐξέλιξης καὶ γ) Τὴν ἐξασφάλιση εὐνοϊκῶν συνθηκῶν σὸ ἔργο τῆς ἐργασίας.

'Η σωστὴ ἀντιμετώπιση αὐτῶν ἀποτελεῖ βασικὴ προϋπόθεση ἐπιτυχίας τῶν στόχων κάθε κρατικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος. Καὶ ἂν σὲ μερικὰ ἐπαγγέλματα ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μέσα, ἐξωτερικὲς πιέσεις καὶ καταναγκασμοί, που μποροῦν νὰ ἐπιφέρουν εὐνοϊκὰ γιὰ τὸν ἐργοδότη ἀποτελέσματα, ἀνεξάρτητα ἀπ' τὴν δυσάρεστη γιὰ τοὺς ἐργαζόμενους συνέπεια, σὸ δάσκαλο καμιά καταπίεση καὶ κανέναν ἐξωτερικὸν καταναγκασμὸν δὲ μποροῦν νὰ ἔχουν θετικὰ ἀποτελέσματα, γιὰτὶ ἔργο τῶν διδασκάλων εἶναι ἡ 'Αγωγή τοῦ παιδιοῦ, που ἀποβλέπει σὸ «ἔγγραμμα τῆς συνειδήσεως» καὶ γίνεται μὲ ἀνάπτυξη αὐτενέργειας καὶ δραστηριότητος. Καὶ ἔμπημα συνειδήσεων δὲ γίνεται χωρὶς συνειδητὴ προσπάθεια τοῦ δασκάλου, χωρὶς τὴ διάθεση ὅλων τῶν ψυχοπνευματικῶν του δυνάμεων, που δὲν ὑπακούουν σὴ θία καὶ τὴν καταπίεση.

Τὰ κράτος δὲ μελέτησε ποτὲ μὲ σοβαρότητα καὶ ὑπευθυνότητα, γιὰ νὰ θώσει λύση ἱκανοποιητικὴ σὸ παραπάνω βασικὰ προβλήματα, καὶ πολλές φορές μάλιστα, σκόπιμα, ἀδιαφόρησε γι' αὐτὰ ἢ ἔδωσε ἀρνητικὴ λύση. Ἡ δὲ συνέθεκε περισσότερο σὸ χρόνια τῆς ἐπταετίας, σὲ φαρμαγὴ τοῦ δόγματος τῶν δικτατόρων: "Ὅσο πιὸ ἀγράμματος εἶναι ὁ λαός, τόσο πιὸ εὐκόλα τὸν καταδυναστεύεις. 'Ἐτσι θέσπισε νόμους, μετὰ τῶν ἐπέβαλε συστήματα προαγωγῶν, μεταθέσεων, ἐποπτείας καὶ διοικήσεως ἀντίθετα πρὸς τὴ

θέληση τῶν δασκάλων, μὲ στόχο τὴν ἀπογοήτευση καὶ τὴν ἀποθάρσυνση, καὶ καθόρισε ἀναλυτικὰ καὶ ὠρολόγια προγράμματα δυσανάλογα τῆς πνευματικῆς ἱκανότητος τῶν παιδιῶν, μὲ στόχο τὴ σύγχυση δασκάλων καὶ μαθητῶν.

Τὰ μέτρα αὐτὰ θύβισαν σὸ σκοτάδι τὴν Παιδεία. Ταυτόχρονα δόμας βοήθησαν νὰ ἀποκτήσωμε ὅλοι, δάσκαλοι καὶ ὑπόλοιπος λαός, πολὺτιμη ἐμπειρία, που θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ μετᾶμε τὴ δημοκρατικότητα τῆς κάθε Κυβερνήσεως. Εἶναι πολὺτιμη ἢ ἐμπειρία αὐτὴ γιὰ τὸν 'Ελληνικὸν λαόν, γιὰτὶ ἡ λέξη «Δημοκρατία» πολὺ ταλαιπωρήθηκε σάν ἐννοια σὸ τελευταῖα χρόνια, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ οἱ δικτάτορες γιὰ Δημοκρατία μιλοῦσαν. 'Ἐτσι μοναδικὸ καὶ ἀλάνθαστο μέτρο ἐπαληθεύσεως τῶν δημοκρατικῶν διαθέσεων κάθε Κυβερνήσεως μᾶς ἔμεινε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς γιὰ τὴν 'Εθνικὴ Παιδεία. "Ὅσο περισσότερο μια Κυβέρνηση ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν Παιδεία, τόσο περισσότερο δημοκρατικὴ εἶναι. Αὐτὸ πλέον μᾶς ἔγινε πίστη, μᾶς ἔγινε κανόνας. Νὰ γιὰτὶ σήμερα μὲ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς Δημοκρατίας σὴ χώρα μᾶς ἔχουν ἀναπτρωθῆ οἱ ἐλπίδες μᾶς γιὰ μιὰ ριζικὴ, προσεχτικὴ καὶ ἀποφασιστικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἐθνικοῦ προβλήματος τῆς Παιδείας.

Σὰ μέτρα ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος αὐτοῦ προτεινομε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σημαντικὴ καὶ ἀμεση θελίωση τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῶν δασκάλων, που εἶναι ἡ βάση, ἢ ἀρχὴ καὶ ἡ ἐγγύθη ἐπιτυχίας ὅλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν στόχων, τὴ διαμόρφωση νέου, σύγχρονου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος μὲ νέα ἀναλυτικὰ καὶ ὠρολόγια προγράμματα, που νὰ ἀνταποκρίνονται σὸ διαφέροντα καὶ τὴν ψυχοσωματικὴς δυνάμεις τῶν παιδιῶν καὶ νὰ παρέχουν ἰσχυρότερα κίνητρα μαθησεως, μὲ στόχο τὴν ἐξουδετέρωση τῶν ἀντικινήτρων, καὶ τὴ θέσιση ἐκπαιδευτικῶν Νόμων, που θὰ καθορίζουν νέα συστήματα ἐποπτείας καὶ διοικήσεως, μὲ στόχο νὰ προσφέρεται ἔργο θετικὸ καὶ οὐσιαστικὸ, καὶ νὰ κίνητρα προσελεύσεως ἱκανῶν ἐκπαιδευτικῶν σὸ ἔργο τῆς Δημοτικῆς 'Εκπαίδευσεως, ἐξασφαλίζοντας θαμολογικὴ καὶ ὑπηρεσιακὴ ἐξέλιξη, ἀνάλογη τῆς προσφορᾶς τοῦ σὸ κοινωνικὸ καὶ ἐθνικὸ στίβο, μετὰ ἀπὸ πραγματικὴ Πανεπιστημιακὴ μόρφωση.

'Η Κυβέρνηση ἀπὸ τὸ Μάιο μέχρι τὸ Σεπτέμβριο ἔδωσε σὴ δημοσιότητα δύο σχέδια Νόμου γιὰ τὴ Γενικὴ 'Εκπαίδευση, που δὲν ἀνταποκρίνονταν σὴς προσδοκίες τῶν δασκάλων καὶ γενικότερα τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, γιὰτὶ ἦταν ἀντιγραφή παλαιότερων Νόμων, που ἀπέβλεπαν σὸ σκοταδισμό καὶ τὴν πνευματικὴν στέρωση τῶν παιδιῶν. 'Εκεῖνο που προκάλεσε μεγαλύτερη ἐκπλήξη σὸ διδασκαλικὸν κόσμον ἦταν ἡ σπουδὴ τῆς Κυβερνήσεως νὰ καταθέσει σὸ τμήμα διακοπῶν τῆς Βουλῆς τὸ Νομοσχέδιο τὴν Τρίτη, γιὰ νὰ συζητηθῆ τὴν Παρασκευὴν, καὶ μετὰ ἀπὸ ἐντονη ἀντίδραση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κόσμου δέχτηκε νὰ τὸ ἀποσύρῃ μὲ τὴν ἀπειλή, ὅτι ἡ κατάθεση σὴ Βουλὴν θὰ ἀργοπορηθῆ καὶ ἔτσι θὰ συνεχίσουν νὰ ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 651)70. Εἶναι δύσκολο νὰ πιστέψωμε ὅτι ἡ Κυβέρνηση θέλει νὰ ἀντιδικῆ μαζί μᾶς, ἀφοῦ ἐμεῖς πρῶτοι, παρ' ὅλο που πάντα εἴμασταν μισθολογικὰ οὐραγοὶ ὅλων τῶν ἄλλων δημοσίων ὑπαλλήλων τῆς ἰ-

διας κατηγορίας, ἀδιαμαρτύρητα καὶ ἀνατιρρητα, δεχτήκαμε νὰ ὑποστοῦμε οικονομικὲς θυσίες, που ἐπιβάλλει ἡ κρισιμότητα καὶ ἀναγκαιότητα τῶν περιστάσεων, γιὰ νὰ μωρέσει ἡ χώρα μᾶς νὰ ἀναδημιουργηθῆ.

'Η ἀντίδρασή μᾶς σὸ σχέδιο Νόμου ἐξικουσε ἀπ' τὴ σκέψη ὅτι ὑπάρχει κοινὸς στόχος Κυβερνήσεως καὶ δασκάλων: 'Η ἐξυγιάνση τῆς 'Εκπαίδευσεως. Καὶ γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ στόχου αὐτοῦ ἔχομε χρέος καὶ καθῆκον ἔθνικὸ νὰ ἀγωνιστοῦμε μὲ ὅλες τὴς δυνάμεις μᾶς, γιὰτὶ ἡ ἔθνικὴ μᾶς συνειδήση καὶ ἡ ἀτομικὴ μᾶς εὐθύνη ἀπέναντι σὸ 'Ελληνοπούλα δὲ μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ λεχτοῦμε παθητικὰ ἕνα νέο πλῆγμα σὲ θάρος τῶν τρυφερῶν θλασταριῶν τῆς 'Ελληνικῆς Κοινωνίας.

'Ἐχομε καὶ δύναμη καὶ θέληση καὶ θάρρος καὶ ἐπιμονὴ νὰ ἀγωνιστοῦμε γιὰ μιὰ ριζικὴ ἐκπαιδευτικὴ ἀλλαγὴ, μὲ τὴ συναίσθηση καὶ τὴ θεσιμότητα, ὅτι προσφέρουμε ἔργο ἔθνικὸ, παιδαγωγικὸ καὶ χριστιανικὸ.

## Στὰ πλαίσια τοῦ ἔτους γυναίκα

Πανούλας Βραχνοῦ  
Διδόσσης θου Δ.Σ. Ἀχαρνῶν

'Ανεξάρτητα ἀπὸ τὸ ὅτι κυφορεῖ τὸ ἀνθρώπινο γένος, μὲ τὴν ἐπιβολὴ καὶ τὴ δράση τῆς, ἔκρινε κατὰ καιροῦς τὴν τύχη λαῶν, ἔθνων καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Στὴς τέχνης σάν ἀντικείμενον ἐμπνεύσεως καὶ πρῶτοιο βοήθης, συμπαραστάτις, πρωτοπόρος σὴν ἐξέλιξη τῶν ἐπιστημῶν, ὡς τὸν Α.Π.Π. που τῆρε σὸ χέρι τῆς τὴν οικονομικὴ δραστηριότητα καὶ παραγωγή καὶ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἀναμετρηθῆ ἐπάξια μὲ τὸν ἄνδρα.

'Σήμερα. Σάν ἀρχηγὸς κράτους ὀφθαλμὶ τὸ ἀνάστημά τῆς. Φορεῖ τὸν θῶκον καὶ τὴν τῆθενον φέρει ἐπάξια. Καὶ τοῦ 'Ιαβέρη τὴν ἀποστολὴ ἐκπληροῖ. Μὲ τὸ χάρισμα τῆς λεπτή, εὐαίσθητης ψυχῆς, τὴν καρτερία, ὀπομονή, διορατικότητα ἔχει ἀπὸ τὴ φύση, τὴν ἐνδόμυχη δύναμη νὰ μεταλαμπαδεύη καὶ ν' ἀκτινοβολῆ τὴν χαρὰ, ἐμπιστοσύνη, θαλαπυρή. Εἶναι, τὸ ἀναντικατάστατο θν τῆς θυσίας, καὶ αὐτοθυσίας «ἐκ γυναικὸς πηγάζει τὰ κρείττανα», χωρὶς νὰ παραλείπωμε τὸν καταστρεπτικὸν ρόλο καὶ παίζει καὶ τὴς φοβερὲς ἐπιπτώσεις, που ἔχει ἡ μανία ἐκδικήσεως ἢ ζηλοτυπίας «ἀναζητήσατε τὴν γυναίκα» εὐτυχῶς ἐλάχιστες ἐμπρὸς σὸ πλῆθος τῆς προσφορᾶς τῆς. Τὸ θέμα εὐρύ.....

'Ἐκτὸς ἀπὸ τὴς διὰσημες γυναίκα, καθῆκον μᾶς ἐπιβεβλημένο, εἶναι, νὰ γονατίσωμε εὐλαβικά σὴ μνήμη τῶν ἀνωνύμων γυναικῶν, που ἀνὰ τὸς αἰῶνες, προικισμένες μὲ τὸν ἰστέρευτο τῆς ἀγάπης χεῖμαρρο, ἔθυσασαν τὰ πάντα ἀγγύγουσα, γιὰ τὴν ἀνατροφή καὶ μόρφωση παιδιῶν, ἀδελφῶν, δουλεύοντες σκληρὰ τὴ γῆ, σὸ ἐργοστάσια, ὕφιστάμενες τὴς συνέπειες τῆς ἡσσοῦς μεταχειρίσεως καὶ δεσποτείας, ὑπὸ συνθηκῆς πρῶτόγονες σάν ἀδελφῆς νοσοκόμοι, κοινωνικοὶ λειτουργοί, καθήστριες.....

Τεράστια ἢ συνεισφορὰ τῆς σὴν ἀνακομφιση τοῦ ἀνθρώπινου πόνου. Οἱ ἐκδηλώσεις ζωοφιλίας, καλαισθησίας, ἢ ἀκτινοβολία τοῦ λεπτοῦ, ὠραίου καὶ ὄχι λίγες φορές, τὸ εὐάλωτο φρούριο καὶ θῦμα τοῦ περιβάλλοντος....

— Καλπάζει ἡ γυναίκα τῆς ἐποχῆς μᾶς. 'Εποχῆς, μὲ δυσσιῶνες προοπτικὲς, ἀλλὰ καὶ

(Συνέχεια σὴ σελ. 4)



# Τὰ σχολικά διδασκτήρια - μαμμούδ

Τοῦ κ. Ἀθανασίου Λύκου, Γεν. Γραμματέα Δ.Ο.Ε.

Ὁ ἄνθρωπος τὴν πρώτη μάθηση καὶ τὴν πρώτη ἀγωγή τὴ συνάντησε μέσα στὴν οἰκογένεια, ἢ ὅποια τὸν ἔφερε στὸ φῶς τῆς ζωῆς. Τὴν ἀγωγή αὐτὴ πού ἀσυστηματοποιήτα συντελεῖται μέσα στὴν οἰκογένεια, τὴν χαρακτηρίζουν ὁ φυσικὸς τρόπος τῆς μάθησης, ἢ ἐλευθερία τῆς σκέψης καὶ τῆς κίνησης, ἢ ἐργατικότητα καὶ συνεργατικότητα μεταξύ τῶν μελῶν τῆς, ἢ ἀγάπη καὶ ὁ ἀλληλοσεβασμὸς κ.ά.

Ἡ δὲ οἰκογενειακὴ στέγη, δὲ θρίσκειται ἔξω καὶ μακριὰ ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο κόσμον, ἀλλ' ἐπεναντίας εἶναι πλακισωμένη ἀπὸ πολλές ἄλλες οἰκογένειες, πού ὄλες μαζί, καὶ ὁ ὅπως στὸν ὁποῖο θρίσκονται, ἀποτελοῦν τὸ φυσικὸ καὶ τὸ κοινωνικὸ περιβάλλον τῆς οἰκογενείας.

Τὸ περιβάλλον αὐτό, φυσικὸ καὶ κοινωνικὸ, δημιουργεῖ στὸν ἄνθρωπον τὰ πρῶτα του διαφέροντα, ἀφυπνίζει τὶς πρῶτες πνευματικὲς του λειτουργίες, πού θὰ τὸν οδηγήσουν στὴ μάθηση καὶ τὴ γνώση καὶ στὴ συνέχεια θὰ τὸν ἐνοφθαλμίσουν στὸν κοινωνικὸ κορμὸ τοῦ συνόλου.

Τὸ σχολεῖο, γιὰ τὸ μαθητὴ, πρέπει νὰ ἀποτελεῖ τὴ φυσικὴ προέκταση τῆς οἰκογενειακῆς του ζωῆς. Καὶ γιὰ νὰ ἐπιτύχη στὴν ἀποστολή του, πού δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴ γνώση καὶ τὴν ἀγωγή, πρέπει νὰ μιμηθῆ καὶ νὰ ἀντιγράψῃ τὴν οἰκογένεια, σὲ ὅσο μέρος μπορεῖ, τόσο σὰν κτιριακὴ ἐγκατάσταση, ὅσο καὶ σὰν σχολικὴ πράξη.

Ἐπειδὴ ἡ σημερινὴ συζήτηση ἐντοπίζεται στὸ διδασκτήριον ὅ ἀναφερθῶμε σ' αὐτὸ καὶ σὰν ἐκπαιδευτικὸ θὰ ἐκθέσουμε τὶς ἀπόψεις μας, γιὰ τὸ ποῖο θεωροῦμε κατάλληλον διδασκτήριον καὶ ποῖο ὄχι.

Ἐνα διδασκτήριον, γιὰ νὰ κρίνεται κατάλληλον, πρέπει νὰ ἐξασφαλίζῃ καὶ νὰ συνδυάζῃ δύο βασικὲς καὶ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις.

1) Νὰ διαθέτῃ ἐπαρκεῖς καὶ ἀνετες κτιριακὲς ἐγκαταστάσεις καὶ

2) Νὰ θρίσκειται μέσα στὸ φυσικὸ καὶ κοινωνικὸ περιβάλλον τοῦ μαθητῆ.

Ὅταν μιλάμε γιὰ κτιριακὲς ἐγκαταστάσεις, δὲν ἀναφερόμαστε μόνο στὴ στεγαστικὴ προϋπόθεση. Αὐτὴ λύνει τὸ μικρότερον πρόβλημα ἑνὸς Σχολείου.

Πέρα ἀπὸ τὸ στεγαστικὸ ζήτημα, προσβάλλουν οἱ ἄλλες διδασκτριακὲς ἀπαιτήσεις τοῦ Σχολείου. Χρειαζοῦνται αἰθουσὲς ἐργαστηρίων φυσικῆς καὶ χημείας, αἰθουσὲς χειροτεχνίας, μουσικῆς, Σχολικὸ μουσεῖο, βιβλιοθήκη, αἰθουσα μαθητικῶν ἔργων, αἰθουσα ἐορτῶν, ἰατρείου κ.λ.σ.

Γυμναστήριον, ὄργανα, ἀποδυτήρια, αὐλεῖς χώροι γιὰ παιγνίδια καὶ ἄλλες δραστηριότητες, σχολικὸς κήπος καὶ τόσα ἄλλα πράγματα.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ χώροι καὶ ἀνετοι πρέπει νὰ εἶναι καὶ ὑγιεινοὶ καὶ εὐχρηστοὶ στοὺς μαθητῆς. Πρέπει οἱ μαθητῆς νὰ ἔχουν τὴν ἐλευθερίαν νὰ κινουῦνται ἀνετα καὶ ἐλεύθερα μέσα στοὺς χώρους αὐτοὺς, ἀνάλογα μὲ τὰ καθήκοντά τους, γιὰ νὰ μπορέσουν, μὲ τρόπο φυσικὸ καὶ ἀβίαστο, νὰ ἀναπτύξουν κάθε δυνατὴ δραστηριότητα καὶ νὰ ἐξελίξουν ἰς σωματικὲς καὶ ψυχοπνευματικὲς τοὺς δυνάμεις. Παρῶθούμενοι ἀπὸ ἕναν πηγαῖο ὑπορμητισμὸ, πού θὰ ἀπορρέῃ ἀπὸ τὰ προσωπικὰ τοὺς διαφέροντα, θὰ ἀσκήσουν

ὄλες τὶς πνευματικὲς τοὺς λειτουργίες πού θὰ τοὺς δώσουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ συναντήσουν τὴν πραγματικὴ μάθηση καὶ νὰ κατακτήσουν τὴν ἀληθινὴ γνώση.

Ἐκεῖ θὰ ἀναφανοῦν οἱ ἰδιαίτερες ἰκανότητες τοῦ μαθητῆ καὶ θὰ λάβουν τὰ φυσικὰ τάλαντα. Ἐκεῖ θὰ ἐνθαρρυνθοῦν τὰ προσωπικὰ του διαφέροντα, πού θὰ τοῦ φωτίσουν τὸν ὁρίζοντα γιὰ ἕνα πιὸ σωστὸ ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ.

Μέσα σὲ μιὰ μαθητικὴ κοινότητα, πού θὰ ἀκτινοβολῆ τὸ συναίσθημα μιᾶς οἰκογενειακῆς ψυχικῆς θαλωρῆς, θὰ προσβάλουν καὶ θὰ ἐκθλαστήσουν τὰ πρῶτα συναίσθηματα καὶ οἱ πρῶτες ἀνθρώπινες ἀρετὲς τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς φιλαλληλίας, τῆς συνεργατικότητος κ.ά., πού θὰ μεταγγίσουν τὸ ἄτομον στὸν κοινωνικὸ κορμὸ τοῦ συνόλου, μὲ ἕναν τρόπο ὁμαλῆς φυσικῆς κοινωνικῆς προσαρμογῆς.

Προετοιμάζομε τὸν ἄνθρωπον τοῦ 2000 μ.Χ. καὶ πρέπει νὰ φροντίσωμε γιὰ τὸν ἀπαραίτητον ἐξοπλισμὸν του. Τοῦ χρειάζεται ἄρτιος πνευματικὸς ἐξοπλισμὸς καὶ ἰσχυρὴ ἠθικὴ συγκρότηση καὶ θαωράκιση, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἐπιτύχῃ, καὶ σὰν ἄτομον καὶ σὰν σύνολον, στὶς ἀναμετρήσεις του μὲ τοὺς πιὸ προοδευμένους λαοὺς καὶ νὰ ἔχη τὴ δύναμιν νὰ ἀντισταθῆ στοὺς κοινωνικοὺς ἀνέμους τῆς μοίρας του.

Πρῶτη ὕλη, γιὰ νὰ πλάσωμε τὸν ἄνθρωπον πού ζητῶμε, ἔχομε ὑπέροχην. Μᾶς λείπουν τὰ κατάλληλα ἐργαστήρια πού θὰ τὴν ἐπεξεργαστοῦν. Τὸ σημερινὸ διδασκτήριον, μὲ τὶς τρομακτικὲς του ἐλλείψεις σὲ κτιριακὲς ἐγκαταστάσεις καὶ ἐποπτικὰ μέσα καὶ ὄργανα διδασκαλίας, δὲν ἔχει τὴν ἀνταποκρίσιν στὴν ἀποσφύγη τοῦ. Πολλὰ ἀπὸ τὰ σημερινὰ μας διδασκτήρια μποροῦν, χωρὶς διαταγμὸν, νὰ ὀνομαστοῦν μπόθηκες ἀνθρώπων καὶ ὄχι Σχολεῖα. Στοιθάζομε τοὺς μαθητῆς 60-70 καὶ 80 σὲ κάθε αἶθουσα καὶ ἐκεῖ γίνεται ἕνας ἀνηλεὲς βομβαρδισμὸς τῆς ἀνθρώπινης διάνοιας μὲ λόγια, πού ὑποχρεώνει τὸ μαθητὴ νὰ κρατῆ συνεχῆ τὴν προσοχὴν του στραμμένη πρὸς τὰ ἔξω. Ὁ τρόπος αὐτὸς ὑποδουλώνει ψυχικὰ τὸ ἄτομον καὶ τὸ καταδικάζει σὲ πνευματικὴ νωθρότητα. Ὅτε καὶ προξενούμε μικρότερην ζημία στὴν ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ὕγεια τοῦ μαθητῆ. Ὅσο δεξιότηνης δάσκαλος κ' ἂν μπῆ στὴν αἶθουσα αὐτὴ καὶ ὅποιον παιδαγωγικὰ συστήματα κ' ἂν ἐφαρμόσῃ, εἶναι καταδικασμένος νὰ ματαιοπονή. Δὲν δίνομε τὴν εὐκαιρίαν στὸ μαθητὴ νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν του καὶ πρὸς τὰ μέσα, γιὰ νὰ θρῆ τὶς δυνάμεις του, νὰ ἀνακαλύψῃ τὶς ἰδιαίτερες ἰκανότητές του, νὰ συναντηθῆ μὲ τὰ διαφέροντά του καὶ νὰ μπορέσῃ νὰ αὐτοεξελιχθῆ καὶ αὐτομορφωθῆ. Τοῦ προσφέρομε τὴν ἐτοιμὴν γνώσιν, σὰν νὰ προσπαθοῦμε νὰ γεμίσωμε δοχεῖο. Ἀλλὰ ἀντλοῦμε εἰς πῆθον Δαναῖδων καὶ ματαιοπονοῦμε.

Ὅτε τὰ διδασκτήρια «μαμμούθ» θὰ μᾶς προσφέρουν τὴ λύσιν πού ζητῶμε.

Δὲν πάσομε ἀπὸ μεγαλύτερες ἀνθρώπωνα ποθηκὲς. Τὰ γιγαντιαῖα αὐτὰ κτιριακὰ συγκροτήματα, μὲ τὸν τεράστιον πληθυσμὸν τῶν μαθητῶν, δὲν ἔχουν τὴν καταλληλότητα γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴν ἀποστολήν τους, διότι οὔτε τὴ μάθησιν μποροῦν νὰ βοηθήσουν,

οὔτε τὸ φαινόμενον τῆς ἀγωγῆς νὰ ὑπηρετήσουν.

Τὰ κτιριακὰ μεγαθήρια θὰ μᾶς κατασπαράξουν τὴν αὐριανὴ ἐλπίδα. Θὰ μᾶς δώσουν τὸν ἄνθρωπον ρομπότ, τὸν ἀβουλο καὶ τὸν εὐάγωγον κοινωνικὸν τύπον. Δὲ μποροῦμε νὰ μιλάμε στὰ σοβαρὰ, ὅτι ἀσκέεται τὸ φαινόμενον τῆς ἀγωγῆς μέσα σὲ μιὰ θεορατὴ κυψέλη, πού μπαινοβγαίνει μιὰ μεραρχία ἀνθρώπων.

Δὲ λέγεται αὐτὸ μαθητικὴ κοινότητα. Τὰ χαρακτηριστικὰ μιᾶς κοινότητος εἶναι ὁ μικρὸς πληθυσμὸς, ἡ τάξη, ἡ εὐκοσμία, ἡ ἐργασία, ἡ συνεργατικότητα, ὁ ψυχικὸς δεσμὸς κ.ά. Καὶ ὄλα αὐτὰ δὲ μποροῦν νὰ δημιουργηθοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν μεταξύ ἀγνώστων προσώπων. Διότι ἀγνωστοὶ θὰ παραμένουν μεταξύ τους οἱ μαθητῆς, μέσα σὲ μιὰ τέτοια ἀνθρωποθάλασσα.

Ἡ ἐμφάνισιν καὶ ἡ ἐκθλάστησιν τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν ἀπαιτοῦν γνώριμια, συχνὴ ἐπαφή, συνεργατικότητα, ψυχικὸν δεσμὸν.

Καὶ ὅταν τὸ γόνιμον ψυχικὸν ἔδαφος τῆς μαθητικῆς κοινότητος τὸ μεταβάλωμε σὲ μιὰ ἀπέραντη καὶ ἀγονὴν κοινωνικὴν στέπα, δὲν θὰ ἔχωμε τὴν εὐκαιρίαν νὰ καμαρώσωμε τὴν παραγωγὴν τῆς ἐθνικῆς μας παιδείας.

Ὅτε μποροῦμε νὰ θυγάλωμε τοὺς μαθητῆς ἀπὸ τὸ φυσικὸ καὶ κοινωνικὸν τοὺς περιβάλλον, μὲ τὸ ὁποῖον συνδέονται μὲ μύριους συναισθηματικῶν δεσμοῦς, καὶ νὰ τοὺς στεγάσωμε σὲ μιὰ ἀφιλόξενη, γι' αὐτοὺς, κατοικία, μὲ τὴν ὅποια ποτὲ δὲ θὰ μπορέσουν νὰ συνδεθοῦν ψυχικὰ.

Δὲ μποροῦμε νὰ σπαταλῶμε τὸ χρόνον τῶν μαθητῶν μεταφέροντάς τους ἀπὸ τὴν γειτονιάν στο Σχολεῖον καὶ ἀντίστροφα. Ὁ χρόνος τους εἶναι πολύτιμος. Βρίσκονται σὲ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ἐξέλιξιν καὶ ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ ἐλεύθερον χρόνον, γιὰ ψυχαγωγίαν, κίνησιν καὶ ἀναστροφήν καὶ δὲ μποροῦμε νὰ παρεμποδίσωμε τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπειλητικὸς ὄγκος τοῦ Σχολείου, σὲ συνδυασμὸν μὲ τὸ ἀνώνυμον μαθητικὸν πλῆθος, ἔχουν νὰ ὑπενθυμίζωμε καθημερινὰ στὸ μαθητὴ τὴν μηδαμινότητα καὶ τὴν ἀνικανότητα, μέσα σ' ὄλον αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον κοινωνικὸν γίνεσθαι, ἀφοῦ καμιά ἐλπίδα δὲ θὰ τοῦ δίνοιν γιὰ προβολὴν καὶ ἀναγνώρισιν τῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἀρετῶν του. Καὶ ὅταν ἐξανειμώσωμε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητῆ, τότε ἡ θὰ τοῦ δημιουργηθοῦν τάσεις ἄλλης προσαρμογῆς ἢ θὰ τὸ δέρνη ἢ ἀπροσαρμοσία.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁμως ἡ Ἐθνικὴ μας Παιδεία θὰ παράγῃ περισσότερους ψυχικὰ ὑποτακτικούς κοινωνικοὺς τύπους. Θὰ σπρώξῃ περισσότερους σ' ἀνήλια ὑπόστεγα τῆς ψυχικῆς νεύρωσης.

Θὰ ὑποβηθῆσθῃ περισσότερο στὴν ἐκθλάστησιν τῶν ὑδροχαρῶν κατάλοιπων ἑνὸς ἀνθρώπινου πρωτογονισμοῦ.

Αὐτὸ ὁμως δὲν λέγεται φιλοδοξία, γιὰ ἕνα Σχολεῖον. Τὸ Σχολεῖον φιλοδοξεῖ νὰ προετοιμάσῃ μιὰ κοινωνία μὲ σωματικὴν, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ὕγεια.

Μιὰ κοινωνία μὲ περισσότερον ἰσχυροῦς καὶ συνεκτικούς ψυχικοὺς δεσμοὺς, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἀντισταθῆ στὴν παλῖρροια τῶν παγκόσμιων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ρευμάτων.

( Συνέχει στὴ σελ. 4 )

## Τὰ σχολικά διδακτήρια - μαμουδ

(Συνέχεια από τη σελ. 3)

Μιά κοινωνία στο έδαφος της οποίας να μη θρίσκουν φιλόξενη κατοικία οι «Μήδεις», που ψάχνουν εύκαιρία για να θγούν και να άκονίσουν τὰ δόντια τους στις σάρκες της κοινωνίας.

Μιά κοινωνία που θα μπορεί να συνεργάζεται, να συνοηθται και να αυτοαμύνεται και να μην έχη ανάγκη από «Έθνοσωτήρες». Για να δώση όμως ή Έθνική μας Παιδεία μια τέτοια παραγωγή, της χρειάζονται τὰ κατάλληλα διδακτήρια, με τόν άπαραίτητο έξοπλισμό.

Και κατάλληλα διδακτήρια είναι μόνο εκείνα που άριθμούν μικρό πληθυσμό μαθητών, για να διατηρούν όλα τὰ χαρακτηριστι-

κά μιας κοινότητας, και να είναι φυτεμένα μέσα στο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον του μαθητή. Μ' αυτά πρέπει να στολίσουμε τις πόλεις μας. Δέν υπάρχει ώραιότερο στολίδι, για μια πόλη, από τὰ πολλά και ώρατα διδακτήρια και από τις στρατιές τών μαθητών, που θα κατακοσμοούν τούς δρόμους της. Ούτε και ώραιότερος θόρυβος από τις φωνές τών παιδιών.

Υπενθυμίζουν ζωή, δύναμη, δράση, χαρά, έλπιδα. Γνωρίζουμε τις τεράστιες δυσκολίες που συναντάει ή πολιτεία πάνω στο θέμα της εξεύρεσης οικηπέδων. Πρέπει όλοι να την βοηθήσουμε και να συνεργαστούμε για να θρεθθ τρόπος να χριστούν τὰ Σχολεία μέσα στις πόλεις. Δέν θα λύσουμε τὸ διδακτηριακό μας πρόβλημα σε μια χρονιά. Θα άπαιτηθούν

πολλές προσπάθειες και μεγάλες δαπάνες. Άλλά μόνο σ' εδού πράγματα ένας λαός δε μπορεί να κάνει οικονομία. Στην έθνική του άμυνα και στην έθνική του παιδεία. Στη μία στηρίζει τὸ σήμερα και στην άλλη τὸ αύριο. Και τὸ φαινόμενο της ζωής, είναι μια καθαρή χρονική προϋπόθεση του σήμερα και του αύριο.

Τὸ χθές είναι ή μνήμη της ζωής, που φωτίζει τόν όρίζοντα για πιό σωστή πορεία. Άς άρχίσουμε τή σταδιακή άνέγερση τών διδακτηρίων μας. Άλλά εκτέλεση σωστή και πλήρη. Δέν προορίζονται για μια μόνο γενεά. Πρόκειται να μορφώσουν γενεές γενεών και είναι ανάγκη να κάνουμε σωστή δουλειά.

Πρέπει τις επιτροπές του Ο.Σ.Κ. να τις πλαισιώσουμε και από παιδαγωγούς και ψυχολόγους κ.ά. και όλοι μαζί να έκπονούν τὰ σχέδια τών Σχολικών Κτιρίων.

## Στὰ πλαίσια του έτους γυναίκας

(Συνέχεια από τη σελ. 2)

σταθερές έλπίδες. Πολλές οι όποχρεώσεις της. Πολλά τὰ άγωνιώδη έρωτηματικά για άπομάκρυνση από την άποστολή της τή θεία και Ιερή.

— Στο γεμάτο οικονομική άνασφάλεια, ένταση, πιέσεις, θία, συγκρούσεις κόσμο της σήμερα, σοβαρός είναι ό αντίκτυπος στη χώρα μας. Είμαστε θέβαι οι ότι ή έλληνίδα γυναίκα του 20ού αιώνα, σωστά τοποθετημένη, σε κάθε της ζωής έκφραση, συγκρατημένη και μετρημένη, άναποκρίνεται έπεία στις όποχρεώσεις της. Ίέρεια της ύψιστης τιμής και θείας άποστολής, της μητρότητας — τὸ γάλα της θείο θάλασμο — νοι-

κοκυρά, κεντρομόλος δύναμη, οργανισμός άνθεκτικός κοσμοπολιτίσας και φορέας τών έθνικών ιδανικών, πρωτοπόρος σε άνάπτυξη Δημοσίων σχέσεων, μυαλό θηλυκό.

Ή έλληνίδα Δασκάλα και Νηπιαγωγός λόγω της άποστολής της είναι σε θέση να διαπιστώση τις τόσες περιπτώσεις που ή έλληνίδα γυναίκα σαν κύτταρο του γυναικείου δυναμικού της Ύδρωγείου (που καλύπτει τὸ ήμισιο του πληθυσμού της), προσφέρει την άναλογία της στο γενικό σύνολο: τών εκατοντάδων εκατομμυρίων άμισθων οικιακών βοηθών και έργατριών σε άγρούς τών έκατοντάδων χιλιάδων που λόγω παραδόσεως έν όνόματι του έλέγχου του πληθυσμού, ύψισταντα σχετικές συνέπειες τών εκατοντάδων χιλιάδων που πληρώνουν τόν συνηθισμένο φόρο στους πολέμους με σφαγές, θιασμούς, πορνεία τών 500 εκατομμυρίων άναλφαβήτων. Και από τή σκοπιά της, τήν τόσο σημαντική, άς γυρίση πίσω 114 χρόνια,

στά 1881 για να θυμηθθ πότε ίδρύθη όπρωτος σύλλογος «Υπέρ της Γυναικείας Παιδείας». Περήφανη δε και με έπίγνωση της άποστολής της, από τή θέση της και πλαισιώνοντας τὰ Γυναικεία Σωματεία, άς σημείωση ακόμα ένα σημαντικό Σταθμό για τή χειραφέτηση της Γ. και τή χαλιναγωγήσή της στο θεϊκό της θρόνο.

— Άς σταθούμε σε άνάταση ψυχής για ν' άποτίσουμε φόρο τιμής στις γενεές τών Γ. που κατά εκατόμβες θυσιάστηκαν στο θωμό της προσφοράς για κάθε ύψηλό και ώραίο άνά τόν κόσμο. Άς θαυμάσουμε και άς άναγνωρίσουμε την υπεράνθρωπη προσφορά της Γ. σε ειδικές περιπτώσεις ύπερτατης άνάγκης. Έθνικά δε και παγκόσμια ώργανωμένες, άς ύψώσουμε τή φωνή μας, Ιαχή θροντερή, για ν' αξιώσουμε και να χαρίσουμε στον κόσμο τή Χριστιανική Άγάπη και Ειρήνη.

## ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ. Τόμο Α' του κ. Εθούμιο Άν. Κασιώλα - Καθηγητή Παιδαγωγικής Άκαδημίας, Έκδοση πρώτη - σελίδες 446. Μερικά από τὰ περιεχόμενα έννοια και Ιστορική εξέλιξη της ψυχολογίας ως έπιστήμη. Οι μέθοδοι της ψυχολογικής έρεύνης. Ή εξέλικτική ψυχολογία. Ή πρό της γεννήσεως περίοδος. Ή θρεφική ηλικία. Ή νηπιακή ηλικία. Ή παιδική ηλικία Τὸ παιδί και τὸ σχολείο κλπ. κλπ.

— ΠΑΙΓΝΙΔΙ — ΜΑΘΗΣΙΣ (πράξις και έρμηνεία του παιδικού παιγνιδιού) του Άνδρα Καθηγητού Παιδαγωγικών Πανεπιστημίου Elseuer TUF BINGEN Καθηγητού Παιδαγωγικών Πανεπιστημίου Δυτικής Γερμανίας - Άπόδοση εκ του Γερμανικού από τόν κ. Δημήτριον Χρ. Καραγιαννίδην δ.φ. Καθηγητού Παιδαγωγικών Μ.Δ.Δ.Ε. Έκδοση 1974, σελ. 172.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ Κ. Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ «ΑΙΤΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ»

Άριστο βοήθημα για παιδαγωγικές όμιλίες.

## Στήλη

### Άλληλογραφία

Κομποτηνή 20.9.75  
ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΜΑΣ  
Αυθόρμητα και πηγαία έκφράζω τήν χαρά μου για τήν άλλαγή του Διδακταλικού Βήματος. Με τήν σοβαρή του εμφάνιση, τήν πληρότητα τών άπόψεων, που είναι θαυμάσια και άκλόνητα τεκμηριωμένες, αναθαπτίζει τόν κλάδο μας και δείχνει τὸ ύψηλό αίσθημα εδύθνης, που σας κατέχει. Τὸ Διδακταλικό θήμα άποτελεί τήν ψυχή του Δασκάλου και όλοι μας του χρωστάμε μεγάλη τιμή. Έσείς, με τήν σύνεση και τήν πνευματική σας άκτινοβολία, έστε οι προστάτες του. Μην διατάσετε, άκόμη και συναδέλφους να πικράνετε, στην προσπάθεια για τήν περιφρούρησή του. Σ' αυτό, έχουν θέση όσα τιμούν και έξυμνούν τόν κλάδο. Κάθε άλλο πρέπει να άπορρίπτεται. όχι μόνο άν έχει δόλο ή σκοπιμότητα, άλλα και άγνοια. Και άν ο τρόπος είναι σκληρός, τὸ άποτέλεσμα τόν δικαιώνει. Έτσι θα πάψει να θνάζει ο κλάδος μας ποιητές και ύμνολόγους. Ίσως, μια μεγάλη πληγή τών Δασκάλων, να είναι και οι πολλοί συγγραφείς. Μας λείπουν ο Ιλιγο.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς  
ΣΠ. ΠΑΠΟΥΤΖΗΣ  
Μ)κόν Σχολ. Πολυάνθου Κομποτηνής

### ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙ

Πρός τούς κ.κ. Έκπαιδευτικούς Λειτουργούς Στοιχ. Έκπαιδευσεως - Άθηνών - Πειραιώς και Έπαρχιών.

Τὸ Κατόστημα Νεωτερισμών  
**ΑΦΘΗ ΚΟΥΡΚΟΥΝΤΗ Ο.Ε.**

Έθν. Άντιστάσεως και Τσαμαδοῦ 16 - Πειραιεύς - Τηλ. 422.728 Διαθέτει:

α) Άνδρικά: κουστούμια, σακκάκια, πανταλόνια, τρενσκώτ, όποκάμια, γραβάτες, πλεκτά.

β) Γυναικεία: φορέματα, ταγιέρ, παλάτ, κουστούμια, πανταλόνια, φούστες, πλεκτά κτλ.

γ) Παιδικά: κουστομάκια, φορεματάκια, ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΠΟΔΙΕΣ κλπ

\* Άπαντα τὰ άνωτέρω είδη μας παρέχονται με εύκολίες πληρωμής - προσωπικό λογ)σμό - εις 10 μηνιαίες δόσεις και έκπτωσησιν 10%, με μικράν προκαταβολήν.

ΣΗΜ.: Εις τὰ άγοραζόμενα είδη μας τοίς μετρητοίς ή παρεχόμενη έκπτωσησιν άνέρχεται εις 20%.

Μετά τιμής

**ΑΦΘΗ ΚΟΥΡΚΟΥΝΤΗ Ο.Ε.**

Άπόδ. 129

### 1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Α' & Β' Μέρους - Θεωρητικό-Πρακτικό  
Δρχ. 90

### 2. ΤΟ ΜΕΓΑ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Πολυτελέστατη, εικονογραφημένη, μεγάλο σχήματος έκδοση — πρωτότυπη ποιητική κάλυψη της διδασκαλίας της Ίστορίας στην ΣΤ' τάξη.

Δρχ. 180

Για τούς έκπαιδευτικούς τιμές: 75 και 150 δρχ. ή και τὰ δυο μαζί 200 δρχ.

Άποστέλλονται κατόπιν έπιταγής στη διεύθυνση: Ν. Παπαχαλαάμπος, Κορυτσάς 33 - Πειραιέρι. Άπόδ. Νο 127

### ΑΝΘΗΣ ΚΑΝΤΖΙΔΟΥ-ΤΣΙΡΟΥ

### ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ  
"Ένα αξιόλογο θεατρικό Έργο κατάλληλο για τή γιορτή της 25ης Μαρτίου.

Άποστέλλεται με έπιταγή 50 δρχ. Γράψτε στη διεύθυνση: Άνθη Τσίρου, Μπιζανίου 37, Θεσσαλονίκη. Τηλ. 829.984.

Άπόδ. 103



# ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παραθέτουμε πιδ κάτω τις ομιλίες του Ύψουργου Παιδείας κ. Καραπιέρη και του Έκπαιδευτικού Συμβούλου κ. Χάρη, προς τους συναδέλφους που έλαβαν μέρος στο σεμινάριο για το νέο 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Α' και Β' τάξεων.

## Ομιλία του Ύψουργου Παιδείας κ. Καραπιέρη

Αγαπητοί συνεργάτες, Είμαι εύχνης που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας στην εκδήλωση αυτή που γίνεται με τη λήξη των εργασιών του σεμιναρίου για την πειραματική εφαρμογή των νέων αναλυτικών προγραμμάτων στην Α' και Β' τάξη του δημοτικού σχολείου.

Θά ήθελα κατ' αρχήν να εκφράσω τις ευχαριστίες και τα συγχαρητήριά μου σε όλους εσάς που εργασθήκατε για την επιτυχία του σεμιναρίου, να ευχαριστήσω επίσης τις σπουδαστριες του Άρσκαλου και τους δασκάλους του Μαρσαλείου Διδασκαλείου, που με προθυμία ανέλαβαν να αντικαταστήσουν τους δασκάλους του σεμιναρίου στα σχολεία τους.

Θερμές ευχαριστίες απευθύνω σε όλους τους υπευθύνους του Έθνικού Ίδρυματος και της Φοιτητικής Έστιας του Πολυτεχνείου για την πολύπλευρη συμμετοχή τους.

Όπως οσες είναι γνωστό, το Ύπουργείο μας, στην προσπάθειά του για εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, θεώρησε απαραίτητη τη σύνταξη νέων αναλυτικών προγραμμάτων, για τους λόγους τους οποίους πολύ σωστά ανέλυσε ο Διευθυντής Προγράμματος και Μελετών κ. Χάρης. Και όπως είναι φυσικό, η αρχή έπρεπε να γίνει από το δημοτικό σχολείο και μάλιστα από τις πρώτες τάξεις. Είμαι εις θέσιν να σας διαβεβαιώσω ότι το επίτελο που ανέλαβε το δύσκολο αυτό έργο εργάζεται αποτελεσματικά, σύμφωνα με τα σύγχρονα δεδομένα της παιδαγωγικής επιστήμης, τις απαιτήσεις της εποχής μας και το συμφέρον του εθνικού συνόλου, και έχω κάθε λόγο να πιστεύω ότι στην τελική του φάση το νέο αναλυτικό πρόγραμμα θα ανανεώσει πλήρως την εργασία που γίνεται στο σχολείο, θα προσφέρει ουσιαστική μόρφωση και θα προσεγγίσει στο Ιδανικό της εκπαίδευσης που είναι να μάθη τα παιδιά πώς να μαθαίνουν τα ίδια.

Επάνω στο δοκιμασμένο π.ά. αναλυτικό πρόγραμμα θα στηριχθεί η συγγραφή των νέων διδακτικών βιβλίων, που είναι τα κυριότερα μέσα υλοποίησης των εκπαιδευτικών στόχων. Όλα αυτά ελπίζουμε ότι θα συντελέσουν σε σημαντικό βαθμό στην πνευματική άνοδο και την παράλληλη οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας, ώστε να γίνει πραγματικά ισάξιο μέλος της ευρύτερης ευρωπαϊκής κοινότητας.

Καταλαβαίνετε τώρα γιατί το έργο της πειραματικής εφαρμογής των νέων αναλυτικών προγραμμάτων για την Α' και Β' δημοτικού που ανάλαβάνετε δλοι έσεις, στους οποίους σύμφωνα με τη δεοντολογία της Έρευνας έπρεσε ο κλήρος, είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Είστε μέσα στο χώρο του σχολείου ο σκάπανος στην ανανεωτική αυτή προσπάθεια για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών μας προγραμμάτων.

Γνωρίζω την αναστάτωση που έφερε στην οικογενειακή και ιδι-

αιτική σας ζωή η διοργάνωση του σεμιναρίου, αλλά είμαι βέβαιος ότι δλοι έχετε πεισθεί για τη μεγάλη του χρησιμότητα. Κατανοώ επίσης ότι θα χρειασθή να επιτρατευώστε και από τα αποθέματα των δυνάμεών σας για να ανταποκριθήτε στις πρόξημένες απαιτήσεις της ειδικής αυτής αποστολής και οσες διαθεσάων δ: αισθάνομαι ψυχικά κοντά σας.

Θέλω άλλωστε να πιστέψετε, ότι τόσο η κυβέρνηση στο σύνολό της όσο και εγώ προσωπικά πιστεύουμε στον Έλληνα δάσκαλο και φροντίζουμε με κάθε δυνατό τρόπο να τον αναψώσουμε επιστημονικά, ήθικά και οικονομικά, ώστε να είναι αποδοτικότερος στο πολύτιμο έργο του.

Τελειώνοντας, αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω άλλη μια φορά όλους μετέχον στην ιδιαίτερα σοβαρή αυτή προσπάθεια και να ευχθώ στον καθένα ιδιαίτερα καλή επιτυχία και εδδδωση του έργου στο σύνολό του.

## Ομιλία του Έκπαιδευτικού Συμβούλου κ. Κ. Χάρη

Βρισκόμαστε σήμερα στην ημιτελική φάση μιας προσπάθειας για την επίλυση ενός βασικού εκπαιδευτικού προβλήματος στις κατώτερες τάξεις του Δημοτικού. Καταρτίσαμε και θέτομε σε πειραματική εφαρμογή νέα αναλυτικά προγράμματα Α' και Β' Δημοτικού. Σήμερα έληξαν οι εργασίες του σεμιναρίου των δασκάλων του πειραματικού δειγματος σχολείων, στα οποία θα γίνει ο πειραματισμός.

Καταπιαστήκαμε, η βασική δ-μάδα Έργασίας από πέντε Έκπαιδευτικούς Συμβούλους, με το έργο αυτό έδω και δέκα μήνες, έπειτα από σχετική ύπουργική απόφαση. Η έντολή ήταν να αναθεωρήσωμε για βελτίωση τα υπάρχοντα προγράμματα. Και έτσι ξεκινήσαμε. Γρήγορα όμως διαπιστώσαμε πώς η προσπάθειά μας θα πήγαινε χαμένη η θα ήταν ελάχιστα αποτελεσματική, όπως συνέβη και με άλλες προγενέστερες φιλότιμες προσπάθειες άλλων για άλλη αναθεώρηση.

Τά θεμελιακά σώματα των αναλυτικών προγραμμάτων και των δύο βαθμίδων της Γενικής μας Έκπαιδευσης έχουν παλιώσει σε βαθμό που δεν σώζονται πιά με έπισκευές:

Τά περιεχόμενά τους πρώτα - πρώτα είναι παραφορτωμένα και αναχρονιστικά. Διαλαμβάνου πολλά στοιχεία μαθήσεως άχρηστα ή πολύ λίγο χρήσιμα και τους λείπουν άλλα απαραίτητα. Δεν είναι όμως μόνο ξεπερασμένα στα στοιχεία μαθήσεως που περιέχουν, αλλά και στη θεώρητική ύποδομή τους, στις επιδιώξεις που σκοπεύουν και στη χρηστική άρτιότητά τους. Πολύ λίγο βοηθούν το δάσκαλο να καταπιασθή φωτισμένα και κατά τις σύγχρονες παιδαγωγικές απαιτήσεις με το έργο του. Προσφέρονται περισσότερο για εργασία δασκαλοκεντρική που καταδυναστεύει τη δημιουργική δραστηριότητα του παιδιού που καλλιεργεί την άγνονη λογοκτοπία και την χωρίς κατανόηση άποστη-

θιση από τά έγχειρίδια, που και αυτά, έμνευσμένα από τη φύση του προγράμματος, στο όποιο αναφέρονται, δύσκολα αποφεύγουν να είναι φλύαρα, άμέθοδα και δυσνόητα.

Με τις διαπιστώσεις αυτές, που δεν είναι μόνο δικές μας, εισηγηθήκαμε αντί αναθεώρησης την κατάρτιση νέων αναλυτικών προγραμμάτων, ώστε να συγγραφούν στη συνέχεια νέα, σύμφωνα με το περιεχόμενο και με το παιδαγωγικό τους πνεύμα, βοηθητικά βιβλία. Έτσι με έγκριση σας κ. ύπουργέ, επιδοθήκαμε στην κατάρτιση των αναλυτικών προγραμμάτων της Α' και Β' Δημοτικού, όπως πρόβλεπε το σχετικό χρονοδιάγραμμα για τη φάση αυτή.

Στην προσπάθεια αυτή εργάστηκαν μαζί μας άξιοι εκπαιδευτικοί της Δημοτικής και της Μέσης, ως μέλη ύποεπιτροπών κατά μάθημα μαζί μας επίσης εργάστηκαν για ένα διάστημα και πολλά πρόσφρανα Εξί Κύπριοι Έπιθεωρητές.

Στά προγράμματα αυτά της Α' και Β' Δημοτικού διαλαμβάνονται οι ακόλουθοι τομείς μαθήσεως:

α) Η μελέτη του περιβάλλοντος, φυσικού και κοινωνικού, που αποτελεί τη θεματική ύποδοξη και το πλαίσιο άναφοράς όλων των μαθήσεων της βαθμίδας αυτής. Άμεσα, στην άμοιβαία συσχέτιση και διαπλοκή τους, διαλαμβάνονται α' αυτό θέματα από τη Γεωγραφία, τη Φυσιογνωσία, την κοινωνική ζωή, την οικονομία, τη θρησκευτική ζωή και την Ιστορία του τόπου, με τις ένδοικινούμενες προεκτάσεις τους. Η φυσιογνωστική πλευρά του μαθήματος χωρίς να άπουσχετείται αποκτά κάποια διαπαρατηρητική ανεξαρτησία για να γίνει συστηματικότερη έπεξεργασία, όπως άπαιτεί η φύση και η οκσιμότητα δασκαλίας του μαθήματος.

β) Το Γλωσσικό μάθημα με τους δύο ύποτομείς του, του προφορικού λόγου (άνακοινώσεις, άφηγήσεις, συζητήσεις, περιγραφές, δραματοποιήσεις, άπαγγελία, άρθρωμένα) και του γραπτού λόγου (άνάγνωση, γραφή, άσκησης, γραπτού λόγου, δημιουργική γραφή, γραμματική, συντακτικό, άρθρογραφία - έννοιολογικό λεξιλόγιο).

γ) Τά Μαθηματικά, στη σύγχρονή τους προσέγγιση.

δ) Τά Τεχνικά - Καλλιτεχνικά, σε δραστηριότητα που καλλιεργεί άποελεσματικά τη δεξιότητα της δημιουργικής έκφράσεως με το χέρι.

ε) Τη Μουσική, ως συστηματική καλλιέργεια της αντίστοιχης ευσαισθησίας και έκφράσεως.

στ) Τη Σωματική Άγωγή, στις σύγχρονες, και αυτή, επιδιώξεις και τη σύγχρονη μεθοδική της.

Η ύλη κάθε μαθήματος αναλύεται στις ένδοπτες της και διατυπώνονται οι βασικοί στόχοι τους παραβάτονται οδηγίες για τις μεθοδικές δραστηριότητες και για τά μέσα που χρειάζονται για την έπιτευξη των στόχων καθώς και οδηγίες για την αξιολόγηση των άποτελεσμάτων της εργασίας. Παραθέεται επίσης λεπτομερειακή ύποβευματική ανάπτυξη έννοτητων, αλλά ένδοικτικά και άχι με άπαιτηση πιστής συμμορφώσεως.

Τό βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα που πασχίζουμε να έλασφαλώσωμε στο νέο πρόγραμμα - στην πειραματική εφαρμογή του

θα δούμε πόσο τό πετύχαμε - είναι η παιδοκεντρικότητα: η έμφαση στη δημιουργική δραστηριότητα του παιδιού, που μόνη αυτή τό καθιστά Ικανό να κατακτή σταθερή και εχρησθη γνώση, να άναπτύσσει τις Ικανότητές του και να μαθαίνει πώς να μαθαίνει. Η έμφαση στην παιδοκεντρικότητα άφνει στο δάσκαλο ένα ρόλο φωτισμένο βοηθητικό, παραθητικό και διακριτικά καθοδηγητικό. Ένα ρόλο δύσκολο, για τον όποιο όμως τό πρόγραμμα τό προσφέρει Ικανοποιητική καθοδήγηση. Σε σχέση μ' αυτό, πρέπει να τονισθί ότι, ένδ τό πρόγραμμα παρέχει στο δάσκαλο άρκετά έκτεταμένες οδηγίες τό κάνει αυτό σε βάση ένδοικτική. Τού έπιτρέπει και τον προτρέπει να κινηθί έλεύθερα και δημιουργικά κατά τις ύποαγορεύσεις της δικής του σχολικής πραγματικότητας. Και αυτό άποτελεί άλλο βασικό χαρακτηριστικό του προγράμματος.

Για να αξιοποιηθί όμως τό άναλυτικό πρόγραμμα χρειάζεται και άνάλογα βοηθητικά βιβλία βιβλία για τό μαθητή και βιβλία για τό δάσκαλο. Γι' αυτό οι κατά μάθημα ύποεπιτροπές εργάζονται έντατικά στην προετοιμασία συνόβευτικού βοηθητικού ύλικού που θα χρησιμοποιηθί από τους δασκάλους του πειραματικού δείγματος κατά τη διάρκεια του πειραματισμού και που θα άποτελέσει ύστερα από αυτόν βιβλία μαθητή και δασκάλου ή ύποδείγματα για συγγραφή, όταν προκηρυχθούν για τό σκοπό αυτό. Τέτοιο βοηθητικό ύλικό έτοιμάζεται για γλωσσικά, πάνω στα ύπάρχοντα άναγνωστικά, για τά Μαθηματικά και για τη μελέτη του περιβάλλοντος. Για τό μέρος των Φυσικών προσρίζεται η προσαρμογή του Άμερικάνικου βιβλίου του Paul Biduáin.

Με αυτές τις προϋποθέσεις ξεκινάμε την πειραματική εφαρμογή του προγράμματος, άποβέποντας σε μία άντικειμενική ένδοιξη της καταλληλότητας του, πέρα από τις δικές μας άπόψεις γι' αυτό. Έπιμείναμε στην πειραματική δοκιμασία γιατί μόνο έτσι αξιολογείται άντικειμενικά μία σοβαρή εκπαιδευτική μεταβολή. Η πειραματική εφαρμογή θα μέν δειλή και την κατ' αρχήν καταλληλότητα και τις άδυναμίες του προγράμματος, που θα ύποαγορεύσουν τις άπαιτούμενες βελτιώσεις πριν όριστικοποιηθί.

Ο πειραματισμός μας γίνεται σε ένα δείγμα 62 σχολείων της Άττικής, Ικανοποιητικά άντιπροσωπευτικό των σχολείων της χώρας μας. Περιλάμβάνει σε άναλογία 1)200 σχολεία των κυριότερων τύπων (πολυθέσια, όλιγοθέσια, μονοθέσια) και οικονομικο-κοινωνικά περιβαλλόντων (άστικά, έπαρχιακά). Οι προϋποθέσεις μας δεν μέγαλτραν ξάνοιμα σε δείγμα με πολύπλοκο και σε άλλες περιόχεις. Για την άντιπροσωπευτικότητα του, όστόσο, έχουμε και τη διαβεβαίωση της Έθνικής Στατιστικής Ύπηρεσίας.

Οι δάσκαλοι των σχολείων του πειραματισμού τελείωσαν σήμερα την ένήμερωσή τους στο 15)ήμερο σεμινάριο που οργανώθηκε για τό σκοπό αυτό. Η πρόθυμη συνεργασία τους κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, για την όποια έκφράζουμε τις θερμές ευχαριστίες μας, και η ώριμότητα που έπίδει-

(Συνέχεια στη δελ. 6)

(Συνέχεια από τη σελ. 5)

# Νὰ καθιερωθῆ ἡ Δημοτικὴ στὴν Ἐκπαίδευση

Ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη συζήτηση στὸ Παιδαγωγικὸν - Εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Σκόπα

Ξαν μὰς κάνουν νὰ πιστεύουμε πὼς ὄχι μόνον θὰ ἐπιδοθῶν μὲ τὸ ἀπαιτούμενο ἐνδιαφέρον στὴν πειραματικὴ ἐφαρμογὴ, ἀλλὰ καὶ θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ μὰς ἀνατροφοδοτήσουν μὲ ἀξιόλογες παρατηρήσεις, κρίσεις καὶ ὑποδείξεις ποὺ θὰ βοηθήσουν στὴ σωστὴ ὀριστικὴ διαμόρφωση τοῦ προγράμματος. Πιστεύω πὼς καὶ οἱ ἴδιο ἀντιλαμβάνονται ὅτι συμβάλλουν σὲ μιά σημαντικὴ προσπάθεια καὶ ὅτι ἀισθάνονται ἰδιαίτερη τιμὴ γιὰ τὸς ἑαυτοὺς ὁ κλῆρος αὐτῶν.

Εὐχαριστῶ θερμὰ ἀπευθύνουμε στὴ Διεύθυνση τῆς Ἀρσκαίου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴς σπουδαστρίες ποὺ διέθεσε σὲ ἀναπλήρωση τῶν δασκάλων τοῦ δειγματος κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ σεμιναρίου καὶ φυσικὰ στὴς ἴδιες τὴς σπουδαστρίες. Ἐπίσης στὴ Διεύθυνση τοῦ Μαρσαλείου Διδακταλείου καὶ τοῦς δασκάλους τοῦ τμήματος τοῦ τῆς Ἐδικῆς Ἀγωγῆς, γιὰ τὸν ἴδιο λόγο.

## Ἐκπαιδευτικοὶ ποὺ ἐργάστηκαν

### Α' ΒΑΣΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ

1. Χάρης Κων., Πρόεδρος
2. Μουστάκα Καλλιόπη, Μέλος
3. Μαραγκουδάκης Γ., Μέλος
4. Βουγιούκας Ἀρ., Μέλος
5. Μπενέκος Ἀντ., Μέλος

### Β' ΣΥΝΕΡΓΑΣΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ (ΕΚΠ) ΣΕΩΣ

1. Καραγεώργης Ἀνδρέας
2. Λοιζίδης Λοῖζος
3. Κωνσταντινίδης Φρίξος
4. Γεωργίου Παναγία
5. Σταυρίδης Μιχαὴλ
6. Οικονόμου Κων.

### Γ' ΣΥΝΕΡΓΑΣΘΗΚΑΝ ΕΠΙΣΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ Τῆ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ

1. Γέρου Θεόδωρ., Ἐκπ. Σύμβ.
2. Ἰωαννίδης Ι., Ἐκπ. Σύμβ.
3. Σκορβίλης Ι., Ἐκπ. Σύμβ.
4. Κίτσος Κ. Δ)ντῆς Παιδ. Ἀκαδ.
5. Παπανικολάου Κ., Γ. Ε. Μ.Ε.
6. Ἀγγελάτος Δ., Ἐπ. Εἰδ. Μαθ.
7. Σαφάρας Ἀγγ., Ν. Ἐπιθ.
8. Ζήσης Νικήφ., Ἐπιθ. Δ. Ε.
9. Κουτσογιάννης Ἰερ., Καθ. Παιδ. Ἀκαδημίας
10. Καφούσης Ι., Καθ. Π. Ἀκαδ.
11. Γαβριηλίδου - Ἀγγελοπούλου Βικτωρία, (Διδ)σσα
12. Διονυσιοπούλου Τριαντ., (Δ)σσα
13. Μαζαράκη Δέσποινα, Καθ. Μ.
14. Βλαχάκης Νικ., Φιλολόγος
15. Λαμπράκης Νικ., Μαθηματικός
16. Μαθᾶς Γ., Φυσικός
17. Μπρασούλης Παν., Μαθηματικός
18. Ἀποστολίδης Γ., Διδάσκαλος
19. Βασιλείου Γ., Διδάσκαλος
20. Βεβαλίδης Ἀρ., Διδάσκαλος
21. Γακίδης Νικ., Διδάσκαλος
22. Μπάρδης Πολυνεῖκης, Διδάσκ.
23. Μπέλλας Θρασ., Διδάσκαλος
24. Μπλόνας Ἀθαν., Διδάσκαλος
25. Παπαδάκης Ἐλευθ., Διδάσκ.
26. Παπᾶς Κων., Διδάσκαλος
27. Σακελλάρου Χάρης, Διδάσκ.
28. Σκόπας Νικ., Διδάσκαλος
29. Σταμάτουλου Ἰω., Διδασκαλ.

Στὴς 7.12.1975 ἐγίνε στὸ Παλιό τεχνεῖο ἐλεύθερη συζήτηση μὲ θέμα «Ἡ ἀνάγκη τῆς καθιέρωσης τῆς δημοτικῆς γλώσσας σ' ὅλες τὴς βαθμίδες τῆς Ἐκπαίδευσης μὲ πρωτοβουλία τοῦ Συλλόγου Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν.

Στὴ συζήτηση, ποὺ διηύθυνε ὁ καθηγητὴς τοῦ Παν/μίου, Θεσσαλονίκης κ. Μ. Ἀνδρόνικος, πήσαν μέρος ἀν εισηγητὴς ἐκπρόσωποι τῆς Δ.Ο.Ε., τῆς Ο.Λ.Μ.Ε. τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, τοῦ Συλλόγου Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτικῶν, τῆς Ἐθνικῆς Φοιτητικῆς Ἐνώσεως Ἑλλάδος καθὼς καὶ μαθητὲς Γυμνασίων. Ὑστερα ἀπὸ τὴς ἐισηγήσεις καὶ τὴ συγκίνηση ποὺ ἀκολούθησε, ἐκρίθηκε κείμενο ὅπου τονίζεται ἡ ἀνάγκη νὰ καθιερωθῆ νομοθετικὰ σ' ὅλες τὴς βαθμίδες τῆς ἐκπαίδευσης ἡ δημοτικὴ γιὰτὶ ἡ παράταση τῆς διγλωσσίας προξενεῖ κακὸ στὴ μόρφωση τῶν παιδιῶν, στὴν ἀγωγή τοῦς γενικά, ἀλλὰ καὶ στὴν ἴδια τὴ γλώσσα. Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ εἶναι πρόθυμοι νὰ καταβάλλουν κάθε προσπάθεια, γιὰ νὰ ἐξεπραστοῦν τὰ ἐμπόδια καὶ οἱ δυσκολίες, ποὺ ἀπροκύπτουν στὴν πρώτη φάση τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς τέτοιου μέτρου.

Τὴ Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία ἐκπροσώπησε ὁ συνάδελφος κ. Ν. Σκόπας, ποὺ εἶπε στὴν εἰσήγησή του, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Εἶναι σ' ὅλους γνωστὰ τὰ ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἔχει ἡ διγλωσσία στὴ γενικὴ ἐκπαίδευση.

Πρῶτα ἡ ἴδια ἡ μάθηση δυσχεραίνεται, ἀφοῦ χρησιμοποιεῖται ἓνα δύσχαρηστο ὄργανο, ἓνα νεκρὸ τύπο, ὅπως εἶναι ἡ καθιερούμενη. Ἡ γλώσσα στὸ σχολεῖο δὲν εἶναι μόνον τὸ ἀντικείμενο ἐνὸς μαθήματος, τῆς Γραμματικῆς καὶ τοῦ Συνακτικού. Εἶναι ὁ φορέας ὄλων τῶν

μαθημάτων καὶ θεμελιώνει ὅλες τὴς ἐκδηλώσεις τῆς σχολικῆς ἐργασίας: στὴν παρατήρηση, στὴν ἔκφραση, στὴ σύλληψη καὶ ἀνάληψη, κάθε προβλήματος, κόντρωσῆς σ' ἄλλη τὴ διαδικασία τῆς μαθήσεως.

Ἄλλὰ καὶ ὁ χαρακτήρας τοῦ παιδιοῦ δὲν μένει ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὴ διγλωσσία, ἀφοῦ ἡ καθιέρωσά του σὺνηθεῖε στὴ φραστικὴ ἐπιτήδευση, ποὺ μπορεῖ νὰ τοῦ γίνῃ μιά μόνιμη στάση ζωῆς.

Στὸ χῶρο τοῦ Δημ. Σχολεῖου τὸ θέμα ποὺ μὰς ἀπασχολεῖ σήμερα δὲν ὑπάρχει πιά. Ἡ Δημοτικὴ γλώσσα διδάσκεται σ' ὅλες τὴς τάξεις καὶ ὅλα τὰ βιβλία εἶναι τώρα γραμμένα στὴ Δημοτικῆ.

Οἱ δυσκολίες ὅμως δὲν ἐπεράσθησαν ὁλότακα καὶ μετατοπίζονται τώρα σ' ἄλλους τομεῖς.

Μιά δυσκολία εἶναι ἡ δύναμη τῆς συνήθειας. Ἐννοοῦμε ἐδῶ τὴν ἀκαμπτὴ προσκόλλησιν σὲ παλιὰ σχήματα, σὲ καθιερωμένους ἀπὸ τὸ χρόνο τρόπους ἐκφράσεως, ποὺ ἀκριβῶς λόγω τῆς ὁμοιόμορφης ἐπαναλήψεως ἔχουν αὐτοματοποιηθῆ, ἔχουν γίνῃ ἐξέεις καὶ πολὺ δύσκολα ἀλλάζον. Ἡ ἐξέδος ἀπαιτεῖ τόλμη, ἀποφασιστικότητα καὶ φαντασία.

Χρέος τοῦ δασκάλου εἶναι ν' ἀγαπήσῃ τὴν ἐθνικὴν τὸν υγλώσσα, ν' ἀτὴν κατακτῆσῃ, νὰ τὴν ἐξουσιάζῃ.

Εἶναι σφάλμα νὰ νομίζουμε ὅτι μποροῦμε, ἀνέτοιμοι, νὰ μιλήσωμε καὶ νὰ γράψωμε σωστὰ τὴ δημοτικὴ καὶ πολὺ περισσότερο νὰ τὴ διδάξωμε, χωρὶς πρῶτα νὰ τὴ διδαχτοῦμε καὶ ν' ἀσκηθοῦμε σ' αὐτή.

Παράλληλα, χρέος τῆς πολιτείας εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸ δασκαλο ἀπὸ ἀποψη σπουδῶν στὴς Παιδ. Ἀκαδημίες τὴν ἐπιστημονικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ του ἀρίστη, γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ αὐτὸ.

Ἡ ἄλλη δυσκολία θρίσκεται στὴ στάση τῶν γονέων, μιά στάση ποὺ ποικίλλει ἀπὸ τὴν ἐνθουσιώδη ἀποδοχὴ ὡς τὴν ἐπιφύλαξιν καὶ τὴν ἀρνήσιν.

Ἐλάχιστοι εἶναι σήμερα οἱ ἀρνητὲς τῆς δημοτικῆς, ποὺ θέλουν ἀκόμη νὰ κάνουν ἀνεπέτρεπτος καὶ ἀνέλευρος συσχετισμοῦ τῆς ἐθνικῆς μὰς γλώσσας μὲ μιά ὀρισμένη πολιτικὴ τοποθέτηση.

Υπάρχουν ὅμως καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ καλοπροαίρετοι. Καὶ αὐτοὶ ἔχουν νὰ μὰς διατυπώσουν ἐπιλογές ἀπορίες: Τί νόημα, μὰς λένε ἔχει ἡ καθιέρωση τῆς δημοτικῆς στὸ Δημ. Σχολεῖο γιὰ τὰ παιδιά μας, ὅταν θὰ συναντήσουν αὐριο τὴ διγλωσσία στὸ Γυμνάσιο;

Καὶ ἀκόμη ποιοὺς τύπους τῆς δημοτικῆς θὰ μάθουν τὰ παιδιά μας μὲσα στὴν πολυτυπία ποὺ γράφεται σήμερα ἡ δημοτικὴ;

Νὰ γιὰτὶ ἡ καθιέρωση τῆς δημοτικῆς εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τοῦλάχιστον ἀπὸ τώρα στὴ γενικὴ ἐκπαίδευση. Μόνον ἔτσι θὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ μέση ἡ διγλωσσία, ἀλλὰ καὶ ἡ πολυτυπία θὰ περιορίζεται, ὅσο ἡ δημοτικὴ θὰ διδάσκεται συστηματικὰ σ' ὅλο τὸ χῶρο τῆς Παιδείας.

Παράλληλα ἐπέγχει μιά ἄλλη ἐργασία:

Νὰ γίνον στὴ Γραμματικὴ καὶ στὸ Συνακτικὸ τῆς δημοτικῆς οἱ ἀπαιτούμενες συμπληρώσεις καὶ προσαρμογές στὴ σύγχρονη πραγματικότητα καὶ στὴς ἀνάγκες τῆς ἐξελισσόμενης κοινωνίας μας. Καὶ σύγχρονα ἡ μεταγλώττιση καὶ ἡ προσαρμογὴ πλήθους ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν ὄρων, ποὺ ἡ ἀδούλευτη δημοτικὴ δὲν μπόρεσε ἀκόμη ν' ἀφομοιώσῃ.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ὑπόσχονται νὰ βουλεύων σκληρὰ στὴν πρώτη δύσκολη φάση τῆς ἐφαρμογῆς, γιὰ ν' ἀνοίξῃ ἐπὶ τέλους, ὁ ὁρόμος.

## Ἐπιστολὴ τοῦ υ. Τσίγγιν Θεοφάνη

## Ἐκδόσεις

Ἐν Κύπρῳ τῆ 28.10.75  
Πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς μου  
Συναδέλφους τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος  
Εἰς Ἀθήνας

Θ. Τσίγγιν, Δ)λος εἰς Βυζακίαν  
Λευκαδίαν  
Οἰκονομικὴ ἀράγη ἔστειλαν κατ' εὐθέταν στὸν ἐνδιαφερόμενον καὶ Τσίγγιν Θεοφάνη, ὁδὸς Ἀττάλου 19-21 Ἀγ. Ἀρτέμιος Ἀθηνῶν οἱ: Εἰς Ἀθήνας

Ἀγ. Συνάδελφοι,  
Ἡ παρεχόμενη ἐκ μέρους σας βοήθεια καὶ συμπαράστασις πρὸς τὴν εἰς Ἀθήνας (Ἀττάλου 19-21 - Ἀγ. Ἀρτέμιος) παρεπιδημοῦσαν οἰκογενεῖάν μου κ' ἐδικῶς τὴν ἀσθενοῦσαν θυγατέρα μου Γιαννούλα πολὺ μὲ συγκινεῖ.

Διδ. Σύλλογος Καλαμάτας	1977
Διδάσκαλοι Ιου Σχ. Σούρηης	400
Διδάσκαλοι Δ. Σ. Σελαντικῶν	300
Διδάσκαλοι Δ. Σ. Καθασίλης	500
Ἀθανασίου Δημ. Κατερίνη	500
Βερύκιος Κων. Λευκάς	200
Γρομπό Πην. Κόρινθος	200
Γιαννιόπουλος Παν. Πάτρα	300
Δημητρίου Δημ. Νάρκισσος	300
Εὐθυμίου Γεώργ. Κομοτηνῆ	300
Ζαγόρας Παν. Ἰωάννινα	700
Ζωτάκης Γ. Ζον Δ. Σ. Σταυροπούλεως	200
Κιτοσλάμπρος Ι. Ἀθήνα	2230
Κυριακοπούλου Εὐρ. Ἀθήνα	1000
Λέφας Γ. Κερασιὰ	200
Λουριδία Ι.: Πανόπουλον	500
Παναγιωτῆς Κ. Κηφισιά	200
Στεργιάδης Ἀνδρ. Σοχός	600
Φουκαράκη Ἀνδρ. Παναγιὰ	
Πεδιάδος	1000
Χρονόπουλος Φωφῶ Ἀθήνα	200
Μαθητὰ Σχ. Χουμρίου Ἡ. ρακλείου	150

Τοιαύτῃ Ἑλληνοχριστιανικῆ χειρονομία, ὅσα κ' ἡ ὁμετέρα, μὲ παρηγορεῖ ἀφ' ἐνὸς, ὡς ἀνθρώπων, διὰ τὸν κωπὸν χαμὸν τοῦ υἱοῦ μου, πεσόντα κατὰ τὴν Τουρκικὴν εἰσβολὴν, μὲ ἐναρπρῶνει δὲ ἀφ' ἑτέρου καὶ μὲ ὀθεῖ νὰ ἀισθάνομαι συνεχῶς ὑπερήφανος, διότι ἐγεννήθην Ἕλληνα.

Δὲν ἔχω λοιπὸν παρὰ νὰ σας συγχαρῶ καὶ νὰ ἐκφράσω καὶ δημοσίως πρὸς ὅλους ὑμᾶς τὴν μεγάλην μου ἐκτίμησιν καθὼς καὶ τὴν πλήρη ἰκανοποίησίν μου. Ἐδοχμοὶ εἰς ὅλους ὑγείαν καὶ χαρὰν.

Σὰς χαιρετῶ  
Μ' ἐκτίμησιν

Ἡ νέα του αὐτῆ πνευματικὴ ἐργασία περιλαμβάνει ποιήματα ἀφιερωμένα στοὺς Ἕλληνας διδασκάλους καὶ μαθητὲς.

Οἱ ἄλλες του ἐργασίες εἶναι:

- 1) «Μύχτα Χριστουγέννων» διῆλο μὲ ἔμμετρα σκέτς καὶ ποιήματα.
- 2) «Φτερούγισμα» μὲ ποιήματα, θραβεμένο στὸν Ἀ' Πανθεσσαλικὸ Διαγωνισμό.
- 3) Θλιμμένο Ἀπόβαθρον, καὶ
- 4) «Λαρινοὶ Ἀντίλαλοι, ἐπίσης μὲ ποιήματα ἀφιερωμένα στὴ Λάρια κλπ.



**«ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ»**

15 ΜΕΡΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ  
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ  
Διεύθυνση: Ξενοφώντος 15α — Αθήναι (Τ.Τ. 118)  
Τηλ. 3236.547 — 3421.316 — 3245.375



Ίδιοκτήτης εκδότης: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠ. ΕΛΛΑΔΟΣ  
Διευθυντής Συντάξεως: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ  
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Δ.Ο.Ε.  
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Β. ΠΑΝΟΥΣΗΣ  
Αιγαίου 16 — Άνω Καλαμάκι — Αθήναι



Έτησια συνδρομή του Διδασκαλικού Βήματος δρχ. 100  
Έτησια συνδρομή Εκπαιδ/κών μη έν ενεργεία » 120  
Τιμή του φύλλου . . . . . » 5  
Συνδρομή εξωτερικού . . . . . Δολλ. 6,5  
Έργασίες δημοσιευόμενες ή μη, δέν επιστρέφονται.

**«DIDASKALIKON VEMA»**

Organ of the Federation of Elementary Teacher's of Greece  
Branch Office: 15a Xenophon St. Athens Greece (118)

**«DIDASKALIKON VEMA»**

(Tribune des Instituteurs)  
Organisme Officiel de la Federation des Instituteurs de Grece  
Bureaux: 15a, Rue Xenophon, Athenes Grece (118)

# Σ χ ό λ ι α

## Τά νέα αναλυτικά προγράμματα Α' και Β' τάξης του Δ. Σχολείου

Πριν από λίγες μέρες άρχισε ή πειραματική εφαρμογή τών νέων αναλυτικών προγραμμάτων τής Α' και Β' τάξης του Δ. Σ., που κατάρτισε ή Διεύθυνση Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας, υπό την προεδρία του εκπαιδευτικού συμβούλου κ. Κ. Χάρη.

Η εφαρμογή αυτή γίνεται σε 60 Σχολεία, κάθε οργανικότητας του Νομού Άττικής.

Οι συνάδελφοι που ασχολούνται με την εφαρμογή αυτή, καταβάλλουν κάθε φιλότιμη προσπάθεια για την επίτυχία του σκοπού αυτού και θα καταγράφουν όλες τις παρατηρήσεις τους και τά αποτελέσματα, ώστε του χρόνου που θα εφαρμοστούν σ' ολόκληρη την Ελλάδα, να είναι άπαλλαγμένα από τυχόν σφάλματα ή έλλειψεις.

Οι λειτουργοί τής Δημ. Έκπαιδευσης χαιρετίζουν με ειδικότερη ικανοποίηση την προσπάθεια αυτή, γιατί την θεωρούν σαν ένα πρώτο, θετικό και σταθερό βήμα προς τόν έκσυγχρονισμό τής παιδείας μας και την προσαρμογή της στα δεδομένα τής νεώτερης παιδαγωγικής.

Η βλη και ο τρόπος διδασκαλίας του νέου αναλυτικού προγράμματος εγκαινιάζουν την προσπάθεια να θγάλωμε την Παιδεία μας από τó τέλμα μιάς

έμπειρης Παιδαγωγικής και να την οδηγήσωμε στο χώρο τής πειραματικής παιδαγωγικής.

Πρέπει να σταματήση ο έμπειρικός βομβαρδισμός τής ανθρώπινης νόησης με λόγια και έτοιμες γνώσεις, γιατί κρατάει συνέχεια στραμένη προς τά έξω την προσοχή του μαθητή, του φαλκιδεύει τις δυνάμεις και του δεσμεύει τά διαφέροντα. Ο τρόπος αυτός υποδουλώνει ψυχικά τó άτομο και τó καταδικάζει σε πνευματική νωθρότητα.

Θέλωμε να δώσωμε την ευκαιρία στο μαθητή να στρέψη και προς τά μέσα την προσοχή του. Άποβλέπομε στο να άφυπνήσωμε ολόκληρη τή συνείδηση του μαθητή. Να λάβουν μέρος στην εργασία του όσο τó δυνατόν περισσότερες πνευματικές λειτουργίες. Θέλωμε να έξελξωμε τις ιδιαίτερες ικανότητες του, να ένθαρρύνωμε τις κλίσεις του και να υποβοηθήσωμε τά προσωπικά του διαφέροντα.

Η παρατήρηση, ή έρευνα, τó πείραμα και ή έξατομίκευση τής διδασκαλίας, θα οδηγήσουν τó μαθητή από την άληθινή μάθηση, στη βαθιά γνώση.

Θά τόν κάνουμ ικανό να οικειοποιηθί τόν ανθρώπινο πνευματικό θησαυρό, σε μεγαλύτερη έκταση και μεγαλύτερο βάθος.

Θά του φωτίσουμ τόν όριζοντα για ένα πιο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό, που και αυτός να ζήση άδριο καλύτερα και στο κοινωνικό σύνολο να φανή χρήσιμος και ώφέλιμος.

Πέρα άπ' αυτά, θα βοηθήσωμε τó άτομο στη διαμόρφωση μιάς καθαρής προσωπικότητας και ένός όμαλου χαρακτήρα, που θα τόν έννοθαλμίσουμ στον κοινωνικό κορμό του συνόλου, με ένα τρόπο όμαλης κοινωνικής προσαρμογής. Θά φιλοξενή, αύριο, ή κοινωνία περισσότερους «Νόρμαλ» κοινωνικούς τύπους. Διότι καθέννας, άφού θα μπορη να έξελξη τις ιδιαίτερες ικανότητές του, θα έχη την ευχέρεια να άναδειχθί σ' έναν τομέα και

δέ θα έχη λόγους να πιέζεται από τó σύμπλεγμα τής μειονεξίας και του κόμπλεξ, που οδηγούν τó άτομο στην άπροσαρσία και τή νεύρωση.

Για τούς λόγους αυτούς συγχαίρωμε όλους όσους εργάστηκαν για την έκπόνηση τών προγραμμάτων αυτών και ιδιαίτερα τόν πρόεδρο τής όμάδος κ. Κ. Χάρη και τούς διαθεθειόμε, πώς ο κλάδος θα καταβάλη κάθε φιλότιμη προσπάθεια για τή εφαρμογή του, σ' ολόκληρο τó χώρο του Δημοτικού Σχολείου.

Εύχόμαστε τó πρώτο βήμα να τó άκολουθήσουμ κι' άλλα γιατί πορεία με ένα βήμα δέν γίνεται.

## Η νοοτροπία τών άρμοδίων για τις οικονομικές προαγωγές τών δασκάλων

Με τó Νόμο 22)75 οι υπάλληλοι που παραμένουν 7 χρόνια στον 6ο βαθμό και δέν προάγονται στον 5ο βαθμό, από έλλειψη όργανικών θέσεων, παίρνουν οικονομική προαγωγή.

Η ύπηρεσία όμως τών έντελλομένων έξόδων του Υπουργείου Παιδείας καθυστερεί ακόμα την καταβολή τής μισθολογικής διαφοράς στους δασκάλους τής περίπτωσης αυτής, με τó αιτιολογικό πώς θέλει πρώτα να διευκρίνιση, άν στις διατάξεις του Νόμου 22)75 υπάγονται και οι λειτουργοί τής Δημοτικής Έκπαιδευσης.

Για τó σκοπό αυτό έχη υποβάλει σχετικό έρώτημα στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Όμολογούμε πώς άδυνατοίμε να κατανοήσουμ τούς λεπτούς συλλογισμούς τής άρμόδιας ύπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας, που την οδηγήσαν να

ζητήση διευκρινίσεις, για την περίπτωση τών δασκάλων.

Και ρωτάμε. Είναι ή δέν είναι δημόσιοι υπάλληλοι, οι λειτουργοί τής Δημοτικής Έκπαιδευσης; Πώς είναι δυνατό και τότε έγινε αυτό στο παρελθόν, Νόμος γενικού χαρακτήρα, να διαχωρίξη τούς υπαλλήλους;

Η Διοίκηση τής Δ.Ο.Ε. θεωρεί τή στάση αυτή τής άρμόδιας ύπηρεσίας του Υπουργείου στο θέμα που έχη ανακύψει, σαν ένεργεια που θλιγει τή δημοσιο-υπαλληλική ύπόσταση και την αξιοπρέπεια τών δασκάλων και φανερώνει τή νοοτροπία όρισμένων ύπηρεσιών.

Ο Κλάδος ζητάει την άμεση επέμβαση του κ. Υπουργού Παιδείας, για την τακτοποίηση του ζητήματος και τή λήψη μέτρων, για την άποτροπή παρόμοιων ένεργειών και στο μέλλον.

Ειδοποιούνται οι πρόεδροι τών συλλόγων και οι συνάδελφοι ότι, τά γραφεία τής Διδασκαλικής Όμοσπονδίας θα είναι άνοιχτά:

**ΤΟ ΠΡΩΓ'**

Καθημερινώς 8.30 — 2 έκτός από τις Κυριακές και γιορτές.

**ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ**

Καθημερινώς 6.30—8.30 μ.μ. έκτός από Τετάρτη και Σάββατο.

Τηλέφωνα γραφείων: 32.45.375 και 32.36.547.

Τηλέφωνο λογιστηρίου 32.21.316.

Παρακαλούνται οι κ.κ. Πρόεδροι τών Διδασκαλικών Συλλόγων τής χώρας ως και τά μέλη τών Διοικητικών Συμβουλίων να καταβάλουν κάθε προσπάθεια, ώστε να εισπραχθί σύντομα ή συνδρομή του συνδικαλιστικού έτους 1975—76 και να άποσταλή στη Δ.Ο.Ε. ταχυδρομικώς.

# Ενημερωτική Έγκύκλιος τής Διοίκησης

Αθήνα 11.12.1975

Αριθ. Έγκυκλ. 7

Αριθ. Πρωτ. 466

Πρός

τούς κ.κ. Προέδρους  
των Διδασκαλικών Συλλόγων  
Έδρες τους

Θέμα: Ενημερωτική Έγκύκλιος

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε

Μαζί με έτους φιλικού και συναδελφικού μας χαιρετισμούς, απευθύνουμε, σε σας προσωπικά, στα μέλη του Συμβουλίου σας και σ' όλους τους συναδέλφους του Συλλόγου σας, τις πιο θερμές και εγκάρδιες ευχές μας, για χαρούμενες γιορτές.

Ευχάμαστε, η Έλευση του Θεοσώπου και η ανατολή του νέου έτους να σας χαρίσουν κάθε ατομική και οικογενειακή ευτυχία.

Με την ευκαιρία τής επικοινωνίας μας αυτής, θέλουμε να σας ενημερώσουμε σχετικά για την πορεία των θεμάτων που απασχολούν τον κλάδο, ώστε να ενημερωσείτε, κι εσείς, τους συναδέλφους του Συλλόγου σας.

Το Σχέδιο Νόμου «Περί Γενικής Έκπ/σεως» έχει κατατεθεί στην κοινοβουλευτική επιτροπή επί τής Παιδείας και άρχισε η συζήτησή του. Έχουν οριστεί να γίνονται, για το σκοπό αυτό, δύο συνεδριάσεις τη εβδομάδα Κάθε Δευτέρα και Παρασκευή.

Μέχρι σήμερα έχει συζητηθεί σε τρεις συνεδριάσεις, οι οποίες αφιερώθηκαν σε γενικές εισηγήσεις των Κομμάτων. Από την προσεχή Δευτέρα, 15 Δεκεμβρίου, θα άρχισι η κατ' άρθρο συζήτηση. Η συζήτηση όμως τής Δευτέρας θα είναι και η τελευταία, προ των εορτών, λόγω των διακοπών τής Βουλής. Έτσι οι άλλες, κατ' άρθρο συζητήσεις, θα γίνουν μετά τις γιορτές.

Όλοι οι εισηγητές των κομμάτων και οι ειδικοί αγορητές, έχουν ενημερωθή πλήρως, από τη Διοίκηση τής Δ.Ο.Ε. πάνω στα θέματα του Κλάδου και κάθε Κόμμα, έχει υποβάλει στην κοινοβουλευτική Έπιτροπή τις τροπολογίες του, οι οποίες θα συζητηθούν στις κατ' άρθρο συζητήσεις.

Το Σχέδιο Νόμου, μετά την κοινοβουλευτική επιτροπή, θα εισαχθή στην ολομέλεια τής Βουλής, για συζήτηση και ψήφισι.

Από την πορεία των συζητήσεων και κυρίως από τη θέση που θα πάρη η Κυβερνητική πλειοψηφία, στην κοινοβουλευτική επιτροπή, θα εξαρτηθή η στάση του Κλάδου μας. Αυτή όμως, όπως έχουν τα πράγματα, δεν είναι δυνατό να καθοριστή προ των εορτών.

Επειδή ενδέχεται, μετά τις γιορτές, να προσοίμε σε νέα και έντονη απεργιακή εκδήλωση, παρακαλούμε να ενημερωσείτε τους συναδέλφους, ώστε, στη δεδομένη στιγμή, να είναι έτοιμοι.

Ο κλάδος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση ετοιμότητας, έστω κι αν δε χρειαστεί να κάνη χρήση των δυναμείων του.

Για λεπτομερή ενημέρωσή σας, πάνω στα αίτηματα που διεκδικεί ο κλάδος και για τα οποία θα κατέβη σε νέα άπεργία, σε περί-

πτωση που δεν ικανοποιηθούν, σας δίνουμε τα παρακάτω στοιχεία, τα οποία εικονίζουν τις τελευταίες και άυποχώρητες θέσεις του Κλάδου και για τις οποίες δειχτήκε η κατανόηση του Υπουργείου Παιδείας, άναγνωρίζοντας τις και σαν δίκαιες και λογικές.

## Α' ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

1) Διεύρυνση των θέσεων των Δ)ντών Α' κατά 649 θέσεις. Όσα είναι και τα 8)θέσια Σχολεία.

2) Διεύρυνση των θέσεων των Δ)ντών Β' κατά 649 θέσεις. Για την τοποθέτηση και δεύτερου Δ)ντή Β', σε όσα Σχολεία διευθύνονται από Δ)ντές Α'.

3) Διεύρυνση των θέσεων των τμηματάρχων (Β' και Α') κατά 2.000 θέσεις.

Στο σημείο αυτό, για να μπορέσετε να συγκρίνετε και να κρίνετε τις παραπάνω διεκδικούμενες θέσεις, σας παραθέτουμε τον πίνακα που ακολουθεί.

Βαθμοί Υπαρχ. Χορηγ.	Θέσεις Αιτούμ. Σύνολ.		
	2ος	3ος	5ος+4ος
	357	149	143
	1.967	365	649
	12.979	1.021	2.000
			16.000

Ας σημειωθή, ότι από τις 1.021 θέσεις που χορηγεί το Σχέδ. Νόμου στους βαθμούς (5+4) μόνο 119 νέες θέσεις δημιουργούνται. Οι 5)λλες 902 θα καλύψουν ναμικώς τις υπερθέσεις του 651)70 Νόμου. Είναι περιττό να τονίσουμε, ότι τις παραπάνω διευρύνσεις, κατ' αναλογίαν δυνάμειος Κλάδου, τις διεκδικούμε και για τις Νηπιαγωγούς.

4) Μείωση του ώραριου εβδομαδιαίας διδακτικής εργασίας στο ύψος των 28 ώρων.

5) Έπαναχορήγηση του επιδόματος του 1)θεσίτου διδασκάλου, στο ύψος των 1.000 δραχμών το μήνα.

## Β' ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

1) Συμμετοχή στην κρίση, για την κατάληψη θέσεος έποπτικού προσωπικού και μη μετεκπαιδευθέντων διδασκάλων.

2) Κάθαρση. Όπως είναι γνωστό, τον κλάδο άπασχολεί μία δίκαιη, αντικειμενική και άμερόληπτη κάθαρση στο χώρο τής Παιδείας.

3) Προβάλλονται κι άλλες τροπολογίες, που άλλες άφορούν τους δασκάλους και άλλες τις Νηπιαγωγούς, και τις οποίες δεν αναφέρουμε, άφ' ενός μόν διότι ο κλάδος τις γνωρίζει και άφ' έτέρου για να μη πάρη η έγκύκλιος έκταση σχεδίου Νόμου.

Αυτές είναι, σε γενικό πλάνο, οι διεκδικήσεις που προβάλλει σήμερα ο κλάδος. Υποσχέσεις για την ικανοποίησή τους έχομε πάρα πολλές. Ακόμη και από την πλευρά τής Κυβερνητικής πλειοψηφίας και του Υπουργείου Παιδείας.

Από την υλοποίηση όμως των υποσχέσεων αυτών θα κριθή η διάθεση των φορέων τής

Πολιτείας και η στάση του Κλάδου μας.

Εκτός από τα παραπάνω αίτηματα, που συνδέονται με το Σχέδ. Νόμου, η Διοίκηση τής Δ.Ο.Ε. κατέβαλε και καταβάλλει προσπάθειες για την κατάκτηση και άλλων αιτημάτων του Κλάδου, που άλλα άπ' αυτά τα επιδιώκει μέσα στα πλαίσια τής ΑΔΕΔΥ και άλλα σαν μεμονωμένους κλάδους.

Ένα διάγραμμα των αιτημάτων αυτών έχει, περίπου, ως έξης:

1) Η χορήγηση του ενιαίου επιδόματος, στο ύψος των 2.000 δραχμών.

2) Η χορήγηση τής 5ης τριετίας.

3) Η χορήγηση του οικογενειακού επιδόματος.

4) Η χορήγηση του ειδικού (έπιστημικού) επιδόματος και στους δασκάλους.

Απ' αυτά, τα (1, 2 και 3) έχουν θρει τη λύση τους.

Καταβάλλονται προσπάθειες και για την ικανοποίηση του 4ου.

Κύριε Πρόεδρε,

Ενημερωστε τους συναδέλφους του Συλλόγου σας, για να εκλείψουν οι ίσχυριμοί, όρισμένοι, ότι είναι άπληροφόρητοι.

Διατηρείστε τις δυνάμεις του Κλάδου ένωμένες και σε κατάσταση ετοιμότητας, ώστε αν θρεθοίμε στην ανάγκη, να μπορούμε να τις παρουσιάσουμε και πάλι με την ίδια καθολικότητα, ύπερψάνεια και εύμυχία.

Πρέπει να πιστεύετε, ότι σεις, τα Διοικητικά Συμβούλια των Συλλόγων, άποτελείτε τις έπισηματεύουσες άρχές του κλάδου, που στη δεδομένη στιγμή θα παρατάξετε στον άγώνα σύσσωμες τις δυνάμεις του.

Οι κατά τόπους Σύλλογοι πρέπει να άποκτήσουν ούσιαστικό συνδικαλιστικό περιεχόμενο, διότι άποτελούν τα μόνα μαχητικά τμήματα που διαθέτει ο οργανωμένος Κλάδος.

Το πραγματικό όμως νόημα του άγώνα μας δεν θα το τοποθετήσωμε στην κατάκτηση 5 ή 10 θέσεων πάνω ή κάτω.

Θέλουμε να σπάσουμε το πνεύμα τής αποτίμησης του έργου μας και τής άποστολής μας. Και η άποδοχή των αιτημάτων μας αυτό το νόημα θα έχη. Θα έχη γίνει το πρώτο βήμα προς την άναγνώριση και θα έχη άνοιξει ο δρόμος για την άνοδική πορεία του Κλάδου. Είναι περισσότερο ίβεολογικός και λιγότερο όλικός ο άγώνας μας.

Άγωνιζόμαστε για το δάσκαλο και το λαϊκό μας Σχολείο.

Οι άγώνες του Κλάδου δεν πρόκειται να σταματήσουν ποτέ, διότι δεν έχουν καθορισμένο τέρμα.

Η φιλοσοφία ενός κοινωνικού άγώνα στηρίζεται στη δύναμη, στη δράση και στη δίψα για άνοδο.

Και η άνοδος αυτή δεν τερματίζει πούθενά, αλλά εκτείνεται στο άπειρο, μέσα στο ανθρώπινο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Με τις σκέψεις μας αυτές και με τις θερμότερες ευχές μας για το νέο έτος, άπευθύνουμε, σ' όλους σας, τους πιο εγκάρδιους συναδελφικούς μας χαιρετισμούς.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο τής Δ.Ο.Ε.

Ο Πρόεδρος  
Π. ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ

Ο Γεν. Γραμματέας  
Α. ΛΥΚΟΣ





# Νέα Διοικητικά Συμβούλια στους Διδ)μους Συλλόγους τῆς χώρας

## ΧΙΟΥ

### α) Διοικητικό

Βαθυλουσάκης Νικ., Πρόεδρος  
Φαφαλιός Λεων., 'Αντ)δρος  
Γεραγοτέλλης Γρηγόρ., Γραμμ.  
Ταξιδιός Δημ., Ταμίας  
Φουτράκης Μιχ., Έφορος  
Γιασεμής Λεων., Μέλος  
Δαλαβίκα Θεοδ., Μέλος

## ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ

### α) Διοικητικό

Κοκκινίδης Θεοδ., Πρόεδρος  
Τσιρώνης Νικ., 'Αντ)δρος  
Γοράντης Γ., Γραμματεὺς  
Σαρθανάκης 'Αθ., Ταμίας  
Σόνη Σοφία, Μέλος

### β) Έποπτικό

Παναγιωτίδης Χρήστος  
Μπούτσης 'Απόστολος  
Λαμπρόπουλος Στ.

## Δ' ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ

Κρυοθρυσανάκης Ι., Πρόεδρος  
Μεντζελίδης Παν., Γ. Γραμματεὺς  
Ζωγράφος Νικόλ., 'Αντ)δρος  
Βαρθής Νικ., Ταμίας  
'Ασημακοπούλου Αίκατι, Μέλος  
Γεωργάνος Νικ., Μέλος  
Φθενάκη Μαρία, Μέλος  
Β' ΑΓΡΙΝΙΟΥ

### «Η ΕΝΩΣΙΣ»

### α) Διοικητικό

Τσιαντής 'Ιω., Πρόεδρος  
'Ιωάννου Χρ., 'Αντ)δρος  
Κοντός 'Ιω., Γεν. Γραμματεὺς  
Γιαννακόπουλος 'Αθ., Ταμίας  
Κατσάνος Μιχ., Μέλος

### β) Έποπτικό

Σκαρλίγκος Εὐστράτιος  
'Ιωαννίδης Εὐάγγελος  
Ζαραβίνας Σωκράτης

## ΣΤ' ΕΚΠ. ΠΕΡ. Δ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ζωγράφος Εὐριπίδης, Πρόεδρος  
'Αλεξόπουλος Εὐάγγ., 'Αντ)δρος  
Σαραντόπουλος Σαρ., Γραμματ.  
'Ασημέλλης Στ., Ταμίας  
Μπούτσης 'Ιωάν., Μέλος  
Δίπλας Γρηγ., Μέλος  
Κατσάνος Μιχ., Μέλος

## Α' ΠΕΡΙΦ. Δ. Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ

### α) Διοικητικό

Παπατζίκος 'Ιωάν., Πρόεδρος  
Καρκατζούλης Φώτ., 'Αντ)δρος  
Χριστοδουλόπουλος Λεων., Γραμ.  
'Αλεξάκης Κων., Ταμίας  
'Αργύρης Μιχ., Μέλος  
Θεοχαράκης Γ., Μέλος  
Καραμέτος Νικ., Μέλος

### β) Έποπτικό

Βελλιώτης Θεοδ.  
Θεοδωρακόπουλος Σωτ.  
Πέτσας Κων.

## ΠΥΛΙΑΣ

### α) Διοικητικό

Κότσιρας Λεων., Πρόεδρος  
Σαμέλης 'Αθ., 'Αντ)δρος  
Νταλαπάσχας Χρ., Γεν. Γραμμ.  
Λυμπερόπουλος Νικ., Ταμίας  
Πανταζόπουλος Νικ., Μέλος  
Μούργος Νικ., Μέλος  
Μπεσμέας Γεώργιος, Μέλος

## ΚΟΝΙΤΣΗΣ

### α) Διοικητικό

'Αποστόλου 'Ανδρέας, Πρόεδρος  
Εὐαγγέλου Εὐάγγ., 'Αντ)δρος  
Σπυρίδωνος Βασ. Γραμματεὺς  
Χριστοδούλου 'Ελ., Ταμίας  
Λεοντάρης Παῦλος, Μέλος

## Η' ΑΘΗΝΩΝ

### α) Διοικητικό

Μουσις Κων., Πρόεδρος  
Ζενέτος Εὐθ., 'Αντ)δρος  
Νταγιάντης Γ., Ταμίας  
Κοκκίνου Εὐδ., Γ. Γραμματεὺς  
Ντόγκας 'Αντ., Μέλος  
Τσίρου 'Ελ., Μέλος  
Κρεκούκια Δήμ., Μέλος

### β) Έποπτικό

Καυτῆς Μιχ. Πρόεδρος  
Βουζίκης Γ., Μέλος  
Ντούμος Δημ., Μέλος

## ΔΡΑΜΑΣ

### α) Διοικητικό

Καζάκης 'Απ., Πρόεδρος  
Δημητριάδης Δημ., 'Αντ)δρος  
Γιαζκούλιδης 'Ελ., Γεν. Γραμμ.  
Παπαζώτος 'Ηλ., Ταμίας  
Παπαδόπουλος Βασ., Μέλος  
'Αμαξόπουλος Κων., Μέλος  
Κορυφίδης Χριστόφορος, Μέλος

## Γ' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

### α) Διοικητικό

Παπαμιχαήλ Θεοχ., Πρόεδρος  
Βαγενάς 'Ιω., 'Αντ)δρος  
Τζινιέρης 'Αθ., Γ. Γραμματεὺς  
Πέππας 'Ιωάν., Ταμίας  
Σακλαμpanάκης Λεων., Μέλος  
Τσιμπιδου Νίκη, Μέλος  
Ζευγολατάκος Θωμάς, Μέλος

## ΧΑΝΙΩΝ

### α) Διοικητικό

'Ιγγλεζάκης Βασ., Πρόεδρος  
Λαμπουσάκης Γ., 'Αντ)δρος  
Δεττοράκης Παντ., Ταμίας  
Τσιγωνάκης 'Εμμ., Γ. Γραμματεὺς  
Κόλλιας 'Αναστ., Μέλος  
Κατερινάκης Γ., Μέλος  
Σμαραγδόκης 'Ιω., Μέλος

## ΣΙΝΤΙΚΗΣ

### α) Διοικητικό

Τσέλιος 'Αριστ., Πρόεδρος  
Παπαδόπουλος Κων., 'Αντ)δρος  
Τρέντσιος Θωμάς, Γ. Γραμματεὺς  
Γκα.τατζής 'Αθ., Ταμίας  
Μπακαλίδης 'Ιω., Μέλος  
Γκοιτός Μόσχος, Μέλος  
Μαιρόπουλος Τριαντ., Μέλος

## ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ

### α) Διοικητικό

Φοροάρης 'Εμμ., Πρόεδρος  
Χατζάκης 'Ιω., 'Αντ)δρος  
Λυδατάκης Σοφ., Γραμματεὺς  
Μαλλιωτάκης Γ., Ταμίας  
Φλουράκης Μιχ., Μέλος

## ΤΡΙΚΑΛΩΝ

### α) Διοικητικό

Ντελλῆς Χρ., Πρόεδρος  
Γάτσιος Χαρ., 'Αντ)δρος  
'Αντωνίου Γεώργιος, Γραμματεὺς  
Παπαβασιλείου 'Αθαν., Ταμίας

Κόκκοβας 'Αλ., Μέλος  
Τζιώρατζιώτης 'Αθαν., Μέλος  
Ζαγγανάς Ταξιάρχης, μέλος  
Κυρίτης Δημοσθένης, Μέλος  
Γαλανή Γεωργία, Μέλος

## Β' ΔΙΑΜ. ΑΘΗΝΩΝ

### α) Διοικητικό

'Αγγελόπουλος Δημ., Πρόεδρος  
Λόγος Κων., 'Αντ)δρος  
Μαναγιώτης Γ., Γ. Γραμματεὺς  
Γρηγορόπουλος Κων., Ταμίας  
Καλογιάννης 'Αργ., Μέλος  
Τσερόλας Βασ., Μέλος  
Παπαδοπούλου Βασ., Μέλος

## ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ

### α) Διοικητικό

Νικηφορίδης Φώτιος, Πρόεδρος  
Δούκας Γ., 'Αντ)δρος  
Ζησιάδης Κων., Γ. Γραμματεὺς  
Κυριαζῆς Σωτ., Ταμίας  
Παπαδόπουλος Βασ., Μέλος  
'Αμανατίδης Νικόλαος, Μέλος  
Κίτσος 'Αλ., Μέλος

## ΙΚΑΡΙΑΣ

### α) Διοικητικό

Μαραθοκαμπίτης Μιχ. Πρόεδρος  
'Αθανασίου Κων., 'Αντ)δρος  
Ρουζίνος Νικ., Γ. Γραμματεὺς  
Ρούσος 'Ανδρέας, Ταμίας  
Κονδύλης Γ., Μέλος  
Ρευματάς Δημ., Μέλος  
Παπαμιώνης 'Εμμ., Μέλος

## ΦΛΩΡΙΝΗΣ

### α) Διοικητικό

Τσάκας Νικ., Πρόεδρος  
Καλασούζης Φιλώτας, 'Αντ)δρος  
Παπαδόπουλος Θεοφ., Γ. Γραμμ.  
Βασιλειάδης Εὐστρ., Ταμίας  
Παρίσης Ναούμ, Μέλος  
Πηλείδης 'Ιω., Μέλος  
Καραγιαννίδης Γ., Μέλος

## Α' ΑΓΡΙΝΙΟΥ

### α) Διοικητικό

Χαμαλέτσος Τριαντ., Πρόεδρος  
Κατσαντώνης Εὐάγγ., 'Αντ)δρος  
Παπῆς Δημ., Γ. Γραμματεὺς  
Φουντούλης Βασ., Ταμίας  
Ζάγκας Κων., Μέλος

## Δ' ΕΚΠ. ΠΕΡ. ΑΘΗΝΩΝ

### α) Διοικητικό

Μέρμηγκας 'Αθ., Πρόεδρος  
Μηλιάκος 'Ηλ., 'Αντ)δρος  
'Αμαξόπουλος Φίλιππος, Γ. Γραμ.  
Φίλιππος Παν., Ταμίας  
Τασσαρῶνης 'Ηλ., Μέλος

### β) Έποπτικό

Τσοῦτσουρας Κων.  
Παπῆδας Νικ.,  
Κορδός Λάμπρος

## ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ

### α) Διοικητικό

'Εξαρχάκος Χρ., Πρόεδρος  
Κωνσταντῆς Παν., 'Αντ)δρος  
Καρακίτσος Νικ., Ταμίας  
Καρακίτσος Δημ. Γ. Γραμματεὺς  
Μπορέτου Μαρία, Μέλος  
Νιάρχου Παρ., Μέλος  
Γιάννη Γιαννούλα, Μέλος

### β) Έποπτικό

Τρουγκάκος Γεώργιος

Οικονόμου Γεώργιος  
Ρηγάκος Παν.

## ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ

### α) Διοικητικό

Πετρόπουλος Χρ., Πρόεδρος  
Τριάδης Δημ., 'Αντ)δρος  
Δελῆς Δημ., Γ. Γραμμ.  
Κώτσιρας 'Ιωάννης, Ταμίας  
Καραγιάννης Γ., Μέλος  
Μπέτσας Νικήτας Μέλος

### β) Έποπτικό

Καγιαννῆς Γρηγόριος  
Μάγκλαρης Γεώργιος  
Μαρίνος 'Ανδρέας

## ΛΟΚΡΙΔΟΣ

### α) Διοικητικό

Σουλτανόπουλος Δημ., Πρόεδρος  
Ρίζος Παντ., 'Αντ)δρος  
Τσιγκας 'Ηλ., Γ. Γραμματεὺς  
'Εξαρχος Γ., Ταμίας  
Θερμογιάννης 'Ηλ., Μέλος

### β) Έποπτικό

Καραγιάννης Σπ., Πρόεδρος  
'Ιγγλέζος 'Ιωάν., Μέλος  
Σκουτέρης Τιμ., Μέλος

## ΣΤ' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

### α) Διοικητικό

'Ηλιάδης Θεόδωρος, Πρόεδρος  
Κόνιαλης 'Αλ., 'Αντ)δρος  
Σπρανίδης 'Ηλίας, Γ. Γραμμ.  
'Ελευθεριάδης Χρ., Ταμίας  
Κοσμίδης 'Αρ., Μέλος

## ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ

### α) Διοικητικό

Νταῆς Εὐάγγ., Πρόεδρος  
Ντάντος Κων., 'Αντ)δρος  
'Αρθανίτης Κων., Γ. Γραμματεὺς  
Μουσελμιγῆς 'Αθ., Ταμίας  
Λέττα 'Ιφιγ., Μέλος  
Κωλέτσος Γ., Μέλος  
Παπακωνσταντῆ Κ., Μέλος

## ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ

### α) Διοικητικό

Γεωργοῦσης 'Αντ., Πρόεδρος  
Παπαδημητρίου Κων., 'Αντ)δρος  
Σμάνης 'Ηλ., Ταμίας  
Πολιτόπουλος Βασ., Γ. Γραμματ.

### β) Έποπτικό

Μεσίρης Γεώργιος  
Μούρτος Χρῆστος  
Μπαρμπαγιάννης Νικόλαος

## ΚΥΘΗΡΩΝ

### α) Διοικητικό

Φατσῆς 'Ιω., Πρόεδρος  
Λουράντα 'Αλ., Ταμίας  
Καλλιγερός 'Ιω., Γ. Γραμματεὺς

## ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

### α) Διοικητικό

Σαθοῦρδος Σωκρ., Πρόεδρος  
Γιαννακόπουλος Βλ., 'Αντ)δρος  
Σιαθελῆς 'Ιω., Γ. Γραμματεὺς  
Καψάλης Βασ., Ταμίας  
Φάκλαρης Χαρ., Μέλος  
Γαλῆνης 'Ιω., Μέλος  
Τσοῦκάτος Νικόλαος, Μέλος



## ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

## ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

## α) Διοικητικό

Κάρρος Χρήστος, Πρόεδρος  
Πατλάκας Δημ., Αντιδρος  
Παπουτίης Σπύρος, Γ. Γραμματ.  
Τσελεκίδης Γ. Ταμίας  
Μπίμπας Στέφανος, Μέλος  
Ψαρράς Βλάσιος, Μέλος  
Κατερινάκης Νικ., Μέλος

## β) Έποπτικό

Μαγιόπουλος Νικόλαος  
Μανανάς Χαράλαμπος  
Δουδουλακάκης Αθανάσιος

## Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

## α) Διοικητικό

Σάκκας Ίωάνν., Πρόεδρος  
Κωνστάντ Κων., Αντιδρος  
Τεμπέλης Βλ., Γ. Γραμματέας  
Γουβέτας Μενέλ., Ταμίας  
Κυριάκης Θεμ., Μέλος  
Ζουμαδάκης Βασ., Μέλος  
Αθανασιάδης Πασ., Μέλος

## ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

## α) Διοικητικό

Αθανασίου Χρ., Πρόεδρος  
Νταλιάνης Γ., Αντιδρος  
Κυριακάκης Κων., Γ. Γραμματέας  
Αποστολόπουλος Κων., Ταμίας  
Έλληνας Γ., Μέλος  
Παρινός Χρ., Μέλος  
Καραθάνος Τριαντ., Μέλος

## ΦΥΛΛΙΔΟΣ

## α) Διοικητικό

Δούκας Αβ., Πρόεδρος  
Προδόντζος Χρ., Αντιδρος  
Μάλαμμος Γ., Γ. Γραμματέας  
Πολυχρόνης Βασ., Ταμίας  
Παπαμύσχος Θεμ., Μέλος  
Συρόπουλος Γεώργιος, Μέλος  
Ψάρρης Σουλτάνα, Μέλος

## β) Έποπτικό

Τσέσης Κων.  
Γαρεφαλάκης Στέλιος  
Κιρκινέζος Κων.,

## ΣΗΤΕΙΑΣ

Οικονομάκης Ίωσήφ, Πρόεδρος  
Καλαμπόκης Γ., Αντιδρος  
Δρετάκης Μιχ., Γ. Γραμματέας  
Καλογεράκης Γρηγ., Ταμίας  
Γαρυφαλάκης Νικ., Μέλος

## ΣΙΚΥΩΝΟΣ

## α) Διοικητικό

Παπανικολάου Κων., Πρόεδρος  
Κούρτης Παν., Αντιδρος  
Στρέμπας Γ., Γ. Γραμματέας  
Τσέρμος Αθαν., Ταμίας  
Μέξης Μιλτιάδης, Μέλος

## ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΕΠΙΠΛΑ

Γραφεία, Αρχαιοθήκες, Βιβλιοθή-  
κες, Πολυθρόνες, Καθίσματα.  
Τιμαί λογικά.

## ΚΟΚΚΙΖΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Όδος Ξενοφώντος 15α τ.τ. 118  
Τηλ. 3237292 Απόδ. 140

## ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΡΗΣ

## Δικηγόρος

Αναλαμβάνει την διεκπεραίωση  
συνταξιοδοτικών υποθέσεων ως  
και πάσης φύσεως νομικών εξυπη-  
ρετήσεων:

Γραφείον: Ακαδημίας 79, δροφος  
Ζ', Τηλ. 635.548

Απόδ. 61

## Αγ. Στεφάνου Λασηθίου

ΘΕΜΑ: Έκφρασις ευχαριστιών  
πρός την οικογένειαν Μάρκου  
Χατζοπούλου διά την δωρεάν  
2.000 δολαρίων εκ τής διαθήκης  
του άποθιώσαντος Μάρκου Χα-  
τζοπούλου.

Έν Άγιω Στεφάνω και έν τῷ  
Γραφείῳ τοῦ Σχολείου σήμερον  
τήν 13ην Ἀπριλίου 1975 ἡμέραν  
Κυριακὴν καὶ ὥραν 4ην μ.μ. συν-  
εληθῶσα εἰς συνεδρίαιον ἡ Σχολι-  
κὴ Ἐφορεῖα Ἀγίου Στεφάνου

## Ἀποφαίνεται

1. Ἐκφράζει τὰς ἀπερους εὐχα-  
ριστίας τῆς καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην  
τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν μαθητῶν  
τοῦ Σχολείου, πρὸς τὴν οικογέ-  
νειαν Μάρκου Χατζοπούλου, εἰς  
οἷα ἕμ κτ λμ κτλ ΝΕΥΡΑ  
θήκης δωρεάν ἐκ 2.000 δολαρίων,  
τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς καὶ συζύ-  
γου Μάρκου Χατζοπούλου καὶ τὰς  
κατὰ τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ Σχο-  
λεῖον γενομένας ὑπ' αὐτοῦ ἄλλας  
τοιαύτας.

2. Προτάσσει αὐτὸν ὡς παράδει-  
γμα μιμήσεως.

3. Ἀνακηρύττει τοῦτον Δωρη-  
τὴν τοῦ Σχολείου.

4. Νά ἀναρτηθῇ ἡ φωτογραφία  
εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Σχολείου ἐν  
μειγνύσει.

Ὁ Πρόεδρος  
Μπαγορδάκης Στέφανος

## Ποκίτης Ναυπακτίας

## Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα

Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα, ὁ Δ)ντὴς  
καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ 1)θεοῦ Δη-  
μοτικοῦ Σχολείου Ποκίτης -  
Ναυπακτίας, εὐχαριστοῦν θερμῶς  
τὸν Δ)ντὴν, τοὺς διδασκάλους καὶ  
τοὺς μαθητὰς τοῦ 2ου Δημ. Σχο-  
λείου Παιανίας - Ἀττικῆς διὰ τὴν  
ἀποστολὴν μέσῳ τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. δέ-  
κα (10) χαρτοκιβωτίων μὲ διάφο-  
ρα εἶδη βοηθείας διὰ τοὺς ἀπόρους  
μαθητὰς τοῦ Σχολείου, τοὺς εὐχνο-  
ται ὀλοφύχως ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν  
ἀτομικὴν καὶ οἰκογενειακὴν, προ-  
κοπήν καὶ πρόοδον εἰς τὰς ἐργα-  
σίας των καὶ χαροῦμενες γιορτὲς  
νὰ περάσουν.

Ὁ Δ)ντὴς τοῦ Σχολείου  
ΒΑΣ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΑΣ

## Ἡρακλείου Ἀττικῆς

Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα τοῦ 1ου  
Δημοτικοῦ Σχολείου Ἡρακλείου  
Ἀττικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)10.6.75  
πράξεως τῆς ἐκφράζει τὰς θερμα-  
τάς εὐχαριστίας τῆς πρὸς τὴν  
«ΜΟΤΙΒΟ Α.Ε.» διὰ τὴν δωρεάν  
ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ Σχολεῖον δύο με-  
γάλων προσηκῶν, ἀξίας τριάκοντα  
χιλιάδων (30.000) δραχμῶν.

Ὁ Γραμματεὺς Σχολ. Ἐφορείας  
Γεώργιος Πατεράκης

## Στοὺς ἥρωες τοῦ Πολυτεχνείου

Προσπάθησα τοῦ τάφου σας ν' ἀνάψω τὸ καντήλι  
ἀλλὰ τοῦ σῆψαν τὴ φωτιά, τοῦ χύσανε τὸ λάδι.  
Ἐτρέμανε οἱ τύρανοι πὼς κείνο τὸ φυτῆλι  
θὰ δώσῃ φῶς νὰ διαλυθῇ τὸ αυνεργὸ σκοτάδι.

Μὰ σὰν ξημέρωσ' ἡ αὐγὴ, ὁ ἥλιος μιά ἀχτίδα  
ἔστειλε τὴν ταφόπετρα νὰ θρῆ πού σὰς σκεπάζει  
καὶ φώτισε τὸ μάρμαρο τὴν ὥρα πού ἡ ἐλπίδα  
ἔπαιρνε σάρκα καὶ ὄσπ', ἔπαυε νὰ στενάζει.

\*Ὡ πρόμαχοι τῆς λευτεριάς! Τὸ νέο Δραγατσάνι  
πού ἔγραψε τὸ αἷμα σας, ἡ λήθη δέν τ' ἀγγίζει.  
Θὰ παίρῃ ἀπ' τὸν ἥλιο φῶς, στὸν οὐρανὸ θὰ φτάνῃ  
καὶ τίς γενιές π' ἀκολουθοῦν, σὰν φάρος θὰ φωτίζει.

\*Ἦταν ἡ πρώτη ἀναλαμπὴ μὲς στὸ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ  
πού δεκαοχτάχρονα κορμιά στὸ αἷμα βουτημένα  
ξεψύχαγαν γιατί εἶπαν πὼς θέλουν κάτι θεῖο,  
τὴ λευτεριά πού ταῦρηκε γιὰ χάρι τῆς χαμένα.

Στὶς Θερμοπύλες, ἴποιοι μείναν γιὰ νὰ πολεμήσουν,  
ἔγιναν σύμβολα, σμίξαν μὲ τὴν ἀθανασία.  
Καὶ Χερουβεὶμ κατέθηκαν στὴ γῆ γιὰ νὰ ὀμνήσουν  
δσους ξεψύχαγαν φωνάζοντας «ἐλευθερία».

Τιμὴ σὲ σὰς, πού πήρατε αὐτοὺς γιὰ εἰδωλά σας,  
Δόξα σὲ σὰς πού θάλατε τὸ σῶμα σας ἀσπίδα  
στῆς τυρανίας τὸ ζυγὸ. Ἄς γράψῃ τ' ὄνομά σας  
στὴν ἱστορία δλόχρυσο, τῆς δόξας ἡ γραφίδα.

\*Ενίκησε τὸ σίδηρο τῆς νιότης σας ἡ φλόγα  
καὶ τὸ ἀτσάλι τέλειωσε. Χαίρε ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ  
τύραννε σκόψε στὰ παιδιά, τὴ νίκη τους μολόγα  
Πές το καὶ οὐ: ἄς στήσουνε στὴ λεβεντιά μνημεῖο.

## ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΦΛΙΜΟΤΟΜΟΣ

Σπουδαστὴς Μαρσαλείου Παιδ. Ἀκαδημίας

\*Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα, ὁ Δ)ντὴς  
καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ 1)θεοῦ Δη-  
μοτικοῦ Σχολείου Ποκίτης -  
Ναυπακτίας, ἐκφράζουν τὰς πλέ-  
ον θερμὰς τῶν εὐχαριστίας πρὸς  
τὸν Δ)ντὴν, τοὺς διδασκάλους καὶ  
τοὺς μαθητὰς τοῦ 7ου Δημ. Σχο-  
λείου Καλλιθέας Ἀθηνῶν διὰ τὴν  
ἀποστολὴν εἰδῶν ἱματισμοῦ, γρα-  
φικῆς ὕλης καὶ παιχνιδιῶν εἰς τοὺς  
μαθητὰς τοῦ Σχολείου

## Στὴν Κύπρο

Ὅσο πολὺ βαθύτερο σὲ πνίγει τὸ  
σκοτάδι  
καὶ τῆς σκλαβιάς ἡ χειμωνιά,  
πολύπαθο νησί,  
θὰ νοιώσῃς πιδ γλυκύτερο τῆς λευ-  
τεριάς τὸ χᾶδι.  
Κι' ἡ δόξα σου, δσννέφιαστη, θὰ  
λάμψη περισσῇ,  
θὰ ξαναθίσουν οἱ ἐλίς στοῦ πό-  
νου τὴν κοιλίδα  
Κι' οἱ δάφνες θὰ σκεπάζουνε τὰ  
βᾶτα τοῦ κημοῦ  
Μακάριοι θὰ ξεσηκωθοῦν ἀπ' ἄλη  
τὴν Ἑλλάδα,  
νὰ πνίσουν τοὺς δυναστες σου στὸ  
θοῦρκο τοῦ γαμοῦ.  
Μὲ μάλαμα τ' ἀλόγατα, καλιγωμέ-  
να σῶνον  
τῆς λευτεριάς δλόλαμπρο τὸ δι-  
φρο τὸ χρυσό.  
Μελτέμια ἀλαφροφτέρυγα στὴ Μά-  
να σου σὲ φέρουν  
τὸν ἔδρω νὰ χορῆψετε κοντὰ  
στὸν Ἰλισσό.  
Στοῦ Διγενῆ περὴφανη, πίες, τὴν  
ἀντρίκια ἀγκάλη  
τὸν πόθο σου μαγιατικὸν ἀγέρα  
κι' ἀλαφρὸ  
Σοῦ φέρνει παιχνιδιάρικο τὸ κύ-  
μα στ' ἀκρογιάλι  
τὴν Ἀφροδίτη, Λευτεριά, νὰ θγαί-  
νει ἀπ' τὸν ἀφρό.

ΑΝΔΡ. Φ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ  
Κύπριος Διδάσκαλος

ΠΑΥΛΟΣ Γ. ΝΤΑΛΛΑΣ  
Δικηγόρος

(Πρῶην εισηγητὴς ἐπὶ τῶν Συν-  
τάξεων τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου  
τοῦ Κράτους - Ἀναλαμβάνει ὑ-  
πευθύνως συνταξιοδοτικὰς ὑπο-  
θέσεις ὡς καὶ ἄσκησιν ἐνδίκων  
μέσων).

Θεμιστοκλέους 4  
4ος Ὅροφος - Γραφ. 12, Τηλ.  
607.256, Ἀθῆναι (τ.τ. 142)  
Απόδ. Νο 139

Συγκέντρωση γονέων καὶ  
κηδεμόνων

Στις 23 Νοεμβρίου 1975 ἔγι-  
νε, στὸ Α' Δημοτικὸ Σχολεῖο  
Πετροπούλεως τῆς Γ' Ἐκπ. Πε-  
ριφερίας Δ. Διαμερ. Ἀττικῆς,  
συγκέντρωση γονέων καὶ κηδε-  
μόνων τῶν μαθητῶν τοῦ σχο-  
λεῖου στὴν ὁποίαν παρευρεθῆ-  
καν καὶ ἀρκετοὶ κάτοικοι τῆς  
περιοχῆς. Στὸς συγκεντρωθέν-  
τες μίλησε ἡ Διευθύντρια τοῦ  
σχολείου κ. Μπονάρου Αἰκ. μὲ  
θέμα «Συνεργασία σχολείου  
καὶ οἰκογένειας». Στὸ ἴδιο  
σχολεῖο μὲ πρωτοβουλία τῆς κ.  
κ. Δ)ντριάς καὶ τοῦ διδασκτικοῦ  
προσωπικοῦ ἔγινε συγκέντρω-  
ση τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς  
στὶς 30.9.75 καὶ ἱδρύθη τὸ πρῶ-  
τον κέντρον ἐθελοντῶν αἰμοδό-  
των στὴν περιοχὴ τοῦ σχολεῖου  
τούτου.

Στὸ κέντρο αὐτὸ γράφτηκαν  
30 ἐθελοντὲς αἰμοδότες.

# ΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

## Διαγωνισμός για ύποτροφίες από τὸ Ι.Κ.Υ.

Τὸ Ἴδρυμα Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν (Ι.Κ.Υ.) ἀνακοινεῖ ὅτι προεκηρύχθησαν οἱ διαγωνισμοὶ τοῦ 58ου (1976-77) προγράμματος Ὑποτροφιῶν ἐξωτερικοῦ πτυχιούχων διὰ τὴν ἐπιλογὴν πτυχιούχων Ἀνωτ. Σχολῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ μετεκπαιδευθοῦν εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν ἐπὶ 12-34 μῆνας, ὡς ἀκολουθῶς: 2 διδασκάλων δημ. ἐκπαιδευσεως, μετεκπαιδευθέντων ἤδη ἐπὶ διετίαν εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

18 πτυχιούχων Φιλοσοφικῆς Σχολῆς.

2 πτυχιούχων Φιλοσοφικῆς ἢ Νομικῆς Σχολῆς.

5 πτυχιούχων Νομικῆς Σχολῆς.

2 πτυχιούχων Νομικῆς ἢ Φιλοσοφικῆς ἢ ΑΣΟΕΕ ἢ ΠΑΣΠΕ ἢ ΑΒΣ.

7 πτυχιούχων Νομικῆς ἢ ΑΣΟΕΕ ἢ ΠΑΣΠΕ ἢ ΑΒΣ.

1 διπλωματούχου ἀνεγνωρισμένου ὄψεως.

Αἱ αἰτήσεις καὶ τὰ λοιπὰ δικαιολογητικά συμμετοχῆς εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς πρέπει νὰ υποβληθοῦν μέχρι καὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1975, ἢ ἑναρξῆς δὲ τῶν διαγωνισμῶν θὰ πραγματοποιηθῇ ἐν τῷ τοῦ Ἰανουαρίου 1976.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθύνονται, διὰ περισσότερας πληροφορίας καὶ διὰ νὰ παραλάβουν τὰ σχετικὰ ἔντυπα εἰς τὸ Ι.Κ.Υ. (Λωκράτους 14, Ἀθήναι 119, Μακρυγιάννη), ἢ αὐτοπροσώπως ἀπὸ 7.30 π.μ. μέχρι 2 μ.μ. καθ' ἑκάστην, ἢ, ἐάν κατοικοῦν ἐκτὸς τῆς περιοχῆς πρωτεύουσας, δι' ἐπιστολῆς. Εἰς τὴν ἴδιαν διεύθυνσιν θὰ κατατεθοῦν οἱ αἰτήσεις καὶ τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

## Οἱ διορισμοὶ 261(!) δασκάλων Διαμαρτυρία τῆς Π.Ε.Α.Δ.

Μ' ἀγανάκτηση οἱ Ἀδιόριστοι Δάσκαλοι καὶ Νηπιαγωγοὶ πληροφρονηθήκαμε τὴν προηγούμενη ἑβδομάδα τὸν διορισμὸ 261 δασκάλων ποῦχουν μάλιστα ἀποφοιτήσει τὸ 1970 ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας. Τῆ στιγμῇ ποῦ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδιόριστων Δασκάλων καὶ Νηπιαγωγῶν ξεπερνᾷ τῆς 8000. Τῆ στιγμῇ ποῦ ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπαρchoύν δάσκαλοι ποῦ παραμένουν ἀδιόριστοι ἀπὸ τὸ 1970 μέχρι καὶ σήμερα, ὁ διορισμὸς αὐτῶν 261 δασκάλων μόνον σὰν ἐμπαιγμός πρὸς τῆς χιλιάδες τῶν Ἀδιόριστων Δασκάλων καὶ Νηπιαγωγῶν καὶ τὴν Παιδεία καὶ τὸ λαὸ μορεῖ νὰ θεωρηθεῖ. Κι' ὅλα αὐτὰ παρὰ τὴ φοβερὴ κατάστασι ποῦ ἐπικρατεῖ στὰ Δημοτικὰ σχολεῖα σήμερα, με τῆς τάξεις τῶν 50, 60 καὶ 70 μαθητῶν καὶ παρὰ τῆς διαθεθεαῖσῆς τῶν ἀρμοδίων τοῦ Ὑπουργεῖου Παιδείας στὸ παρελθόν γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν κρίσεων προβλημάτων μας.

Ἡ τέτοια ἀντιμετώπισι τῶν προβλημάτων μας ποῦ ξεπερνᾷ σ' ἀδιὰφορία τὸν τρόπο ἀντιμετώπι-

σῆς τους κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ Χούντα (ποῦ διόδιζε 650 περίπου κάθε χρόνο) δεῖχνη ἐξεκάθερα τῆς προθέσεως τῆς κυβέρνησις γιὰ τὴν Παιδειαγενικότερα καὶ ἀποδείχνη στὴν πράξι τὸν τρόπο με τὸν ποῖο προσπαθεῖ νὰ καλύψει ἀντὶ νὰ λύσει τὰ προβλήματα μας μεσ ἀπ' τὸ Νομοσχέδιο ἐπερὶ Γ.Ε. (Γενικῆς Ἐκπαιδευσεως) ποῦ προσπαθεῖ νὰ περάσει ἀπ' τὴ βουλή.

Ἐνὼ στὰ λόγια δημιουργεῖ 3000 ὀργανικῆς θέσεις παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ κάλεια αὐτῶν τῶν θέσεων θὰ γίνη σὲ 6 με 7 χρόνια, με τὴ μείωσι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσαγομένων στῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας καὶ ἄλλα ἡμίμετρα.

Καλοῦμε τοὺς Ἀδιόριστους Δασκάλους καὶ Νηπιαγωγούς νὰ συμπρωθοῦνε γύρω ἀπ' τὸ μαζικὸ μας ὄργανο, τὴν Π.Ε.Α.Δ., γιὰ τὴν ἀγωνιστικὴ διεκδίκησι τῶν αἰτημάτων μας - τὸ μόνον δρόμο ποῦ μᾶς ἀπομένει.

Πανελλήνια Ἐνωσι  
Ἀδιόριστων Δασκάλων  
Γιὰ τὸ Δ. Σ.

## Ἡ Ἑλληνικὴ Ραδιοφωνία — Τηλεόρασι καὶ τά παιδιὰ

Ἐνα νέο ἀξιόλογο πρόγραμμα γιὰ παιδιὰ θ' ἀρχίσι τὸ ΕΙΡΤ με τὸν νέο χρόνο.

Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ποῦ θὰ διαρκῇ 1 ὥρα κάθε μέρα 5.30-6.30, θὰ περιλαμβάνη καὶ μιὰ ἐκπομπὴ εἰδήσεις γιὰ νέους. Αὐτὴ ἢ ἐκπομπὴ θὰ καλύπτη πράξις καὶ ἐκδηλώσεις ἀτομικῆς ἢ ὁμαδικῆς οἱ ὁποῖες εἶναι ἀξίες ἰδιαίτερας προβολῆς με σκοπὸ τὸν παραδειγματισμὸ καὶ τὴν εὐγενῆ ἀμιλα τῶν μαθητῶν.

## Τὸ Ὀρφανοτροφεῖο Ἀρρένων Σύρου Ζητεῖ δάσκαλο

Τὸ Ἰσιδωρεῖον Ὀρφανοτροφεῖον Ἀρρένων Ἐρμουπόλεως - Σύρου ζητεῖ διδασκαλον γιὰ τὴ κάλυψι τῆς κενῆς θέσεως τοῦ παιδαγωγοῦ.

Γίνονται δεκτοὶ ἀρρενες διδασκαλοὶ ἀγαμοὶ. Τὸ Ἴδρυμα παρέχει πλήρη τροφήν, κατοικία, ἐπίδομα ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως κατὰ τῆς ἑκτακτικῆς καὶ ἑορτικῆς, ἀσφάλισι στὸ Ι.Κ.Α. Ὁ μισθὸς εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενος γιὰ τοὺς νεοδιοριζόμενους.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες γράψετε στὸ Ἰσιδωρεῖον Ὀρφανοτροφεῖον Ἀρρένων - Ἐρμουπόλεως Σύρου.

## Πνευματικὴ ἐκδήλωσι συλλόγου

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου Β' Περιφερειῆς Διαμερ. Ἀθηνῶν, διαργάνωσεν ἐπιστημονικὴν ΔΙΑΛΕΞΙΝ, διὰ τὰ μέλη του, τὴν 3.12.1975, εἰς αἴθουσαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρυματος Ἐρευνῶν, με θέμα: «ΜΕΡΙΚΑ ΨΥΧΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ» καὶ ὁμιλήτην τὸν διακεκριμένον ψυχίατρον κ. Α. ΑΣΠΙΩΤΗΝ, Διῆτην τοῦ Ἰνστιτοῦτου Ἰατρικῆς Ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς. Τὴν

ὁμιλίαν παρηκολούθησαν περισσότεροι ἀπὸ 250 δασκάλους.

Ὁ γνωστὸς εἰς τὸν διδασκαλικὸν κόσμον ὁμιλητῆς, κατεγοήτευσε καὶ συνήρπασε τοὺς ἀκροατὰς, με τὴν ἀπλότητα καὶ νλαφορότητα τοῦ λόγου, καθὼς καὶ με τὸν πλοῦτον τῶν ξεκαθαρισμένων ἐπιστημονικῶν του γνώσεων, τεκμηριουμένων ἐπὶ πραγματικῶν περιστατικῶν τῆς πολυετοῦς ἐπιστημονικῆς του πείρας.

## Ζητοῦν ἀμοιβαία μετάθεσι

Νηπιαγωγὸς ὑπηρετοῦσα εἰς νηπιαγωγεῖον Ἐπρωποτάμου Θεσσαλονικῆς, ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν μετὰ νηπιαγωγοῦ ὑπηρετοῦσης εἰς ΝΥΣΔΕ Ροδόπης.

Πληροφορία: Καπλανίδου Ἐλένη Ἐπρωποτάμου - Θεο)νικῆς.

Ζεῦγος διδασκάλων ὑπηρετοῦν εἰς 4)θέσιον Δημοτικῶν Σχολεῖων Καστανούσης Σερρών, ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν με ζεῦγος συναδέλφων, συνυπηρετοῦν εἰς Δημοτικῶν Σχολεῖων τῶν Νομῶν Ἰωαννίνων, Ἀρτης, Πρεβέζης.

Πληροφορία: Διδ)λον Γούσιαν Δημήτριον, Καστανούσα Σερρών.

Συνάδελφος ἐπὶ 7ῳ βαθμῷ, ὑπηρετῶν εἰς 2)θέσιον Δημοτ. Σχολεῖον Ἐπρωποτάμου Θεο)νικῆς, ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν με συνάδελφον, οἰονδήποτε βαθμοῦ, ὑπηρετοῦσα εἰς ΝΥΣΔΕ Ἡμαθίας.

Πληροφορία: Ἀθανάσιος Νοῦτσος, τηλ. 23431, Βασ. Παύλου 49 Ἀλεξάνδρεια.

Νηπιαγωγὸς ποῦ ὑπηρετεῖ ἀρ-

γανικῶς εἰς Περιστερὰ - Θεσσαλονικῆς ἐπιθυμεῖ ἀμοιβαία μετάθεσι με συνάδελφον ποῦ ὑπηρετεῖ στὸ Νομὸ Ροδόπης.

Πληροφορίες μπορεῖ ἢ μπορεῖ ἢ συνάδελφος νὰ πάρη ἀπὸ τὸν κ. Παπαδόπουλον Γεώργιον, τηλέφ. 25.505 Κομοτηνῆ.

Διδασκάλισσα ἐπὶ 7ῳ βαθμῷ ὑπηρετοῦσα εἰς 2)θέσιον Δημοτικῶν Σχολεῖων Καρδίτσας, ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν μετὰ διδασκαλίσσης ὑπηρετοῦσης εἰς Πελοποννησον, ἴητοι, εἰς ΝΥΣΔΕ Ἀρκαδίας, Λακωνίας Μεσσηνίας Ἀργολίδος Κορινθίας.

Γράψετε: Κ. Κασάτη Κρυστάλλου, Ξάνθου 4, Τρίπολις, τηλέφ. 24490.

Νηπιαγωγὸς ὑπηρετοῦσα εἰς Νηπιαγωγεῖον Ἀρχαγγέλου - Ρόδου ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν με νηπιαγωγῶν ὑπηρετοῦσαν εἰς ΝΥΣΔΕ: Ἀττικῆς, Χαλκιδος, Λαμίας, Καρδίτσας, Τρικάλων, Λαρίσης καὶ Μαγνησίας.

Γράψετε δ. Ἀθανασίου Εὐαγγελῆ, Ἀρχαγγέλου - Ρόδου.

## Δημόσια συζήτησι στὸ τεχνικὸ ἐπιμελητήριον γιὰ τὰ σχολικὰ κτίρια

Στῆς 12 Δεκεμβρίου, ὁ Σύλλογος Ἀρχιτεκτόνων Ἀθηνῶν ἔφερε σὲ δημόσια συζήτησι, στὸ τεχνικὸ ἐπιμελητήριον, τὸ θέμα τῆς μελετώμενης κατασκευῆς 16 γυγαντιαίων σχολικῶν κτιρίων, ποῦ θὰ ἱδρυθοῦν ἔξω ἀπὸ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀθῆνας καὶ Θεσσαλονικῆ καὶ ποῦ καθένας ἀπ' αὐτὰ θὰ στεγασθῇ ὀρισμένα χιλιάδες μαθητῆς.

Στὴ συζήτησι αὐτὴ πῆσαν μέρος πολλοὶ ἀρχιτέκτονες τῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονί-

κης, ἐκπαιδευτικῆς ὀργανώσεως, Σύλλογοι γονέων καὶ κηδεμόνων, καθηγητῆς πανεπιστημίου, ἀρκετοὶ ψυχίατροι, δημοσιογράφοι κ.ἄ.

Ἡ Διοίκησι τοῦ κλάδου μας παραβρέθηκε στὴ συγκέντρωσι αὐτῇ, σὰν προσκεκλημῆν καὶ πῆρε μέρος στὴ συζήτησι.

Στὴ 3 σελίδα παραθέτομε ὁλόκληρη τὴν ὁμιλία ποῦ ἔκανε στὸ τεχνικὸ ἐπιμελητήριον, γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ὁ Γεν. Γραμματέας τῆς ΔΟΕ κ. Ἀθ. Λύκος

Ἡ Διοίκησι τῆς Δ.Ο.Ε. στὴν προσπάθειά της νὰ ἀνταποκριθῇ στῆς σημερινῆς ἀνάγκες τοῦ κλάδου καὶ στὴν οὐσιαστικὴ θελήσι τοῦ Διδασκαλικοῦ Βῆματος, ἀπευθύνεται σὲ ὄλους τοὺς συναδέλφους, με τὴν παράκλησι νὰ μᾶς στείλουν:

1. Παρατηρήσεις - σχόλια—

κρίσεις, γιὰ τὴν σημερινῆ ἐμφάνισι τῆς ἐφημερίδας μας. 2. Συνεργασίες γιὰ θέματα ποῦ ἀφοροῦν τὸν κλάδο γενικὰ ἢ τὴν καθημερινῆ δουλειά τους στὰ σχολεῖα.

Τὸ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΡΑΦΕΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ ΜΑΣ.